

Төрлет, Наурыз, төріле - Құт береке - еліме!

СӨЗ АТАСЫ - АҚИҚАТ

Н У Р А

Аудандық қоғамдық – саяси газеті

Президент Встреча президентов ЕАЭС состоится в Астане 20 марта

Встреча Назарбаева, Путина и Лукашенко состоится в Астане 20 марта. Также он отметил, что причиной переноса встречи стал «плотный график лидеров трех государств».

Перенесенная встреча президентов Казахстана, России и Белоруссии Нурсултана Назарбаева, Владимира Путина и Александра Лукашенко состоится в пятницу, 20 марта.

«Встреча состоится 20 марта в Астане. На сегодняшний день российская и белорусская стороны подтвердили свое участие», — сказал Абаев корреспонденту агентства.

Напомним, что трехстороннюю встречу планировалось провести 13 марта в Астане. На повестке дня стоят вопросы экономического взаимодействия и международная проблематика. Однако 11 марта стало известно о переносе встречи.

ИА Новости-Казахстан

Құрметті аудан тұрғындары!

Дастарқанға ақ толатын, елімізге бақ қонатын Наурыз мерекесімен шын жүректен құттықтаймыз!

Бүгінгі арайлы шақты халқымыз Ұлыстың ұлы күні деп ұлықтаған. Күн мен түнді теңеген, іргемізді ізгілікке белеген Наурыз бүкіл адамзатқа шаттық сыйлайды. Бұл күні адамдар бұлақ көзін ашып, тал еккен, жоқ-жітікке жәрдемдескен. Алыс кеткен ағайын қауышқан, араз жандар татуласып, қайта табысқан. Дін мен тілге бөлмейтін Наурыз мейрамы - ұлтаралық татулық пен тыныштықтың, ырыс пен ынтымақтың, береке мен бірліктің мейрамы.

Бұл қастерлі мейрам бізге Қазақстан тәуелсіздігінің жасампаз рухымен қайта оралған. Сондықтан да, Өз Наурызды ел Президенті Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев бастамалайымен қолға алынған реформалардың негізесі ретінде күтетін тың табыстардың мерекесі деп атауымызға өбден болады. Қоғамдағы бейбітшілік пен келісімді нығайта түсетін Қазақстан сынды тату шаңырақ жалпыхалықтық мейрам ретінде атап өтуді игі дәстүрге айналдырған.

Наурыз мейрамы сіздерге және отбасыларыңызға мол бақыт пен амандық әкелсін! Өр шаңырақта молшылық, бейбітшілік пен келісім салтанат құрсын! Наурыз мерекесімен шын жүректен құттықтаймыз! Ұлыс оң болсын!

Қ.Бексұлтанов
Нұра ауданының әкімі

Б.Шайжанов
Аудандық мәслихат хатшысы

Уважаемые жители района!

На нурийскую землю вступает прекрасный праздник наших предков - Наурыз мейрамы - время пробуждения природы, тепла и благоденствия.

Наурыз мейрамы - это вечно молодой праздник зарождения светлых надежд и высоких чувств, символ обновления, мира, милосердия и добра. Этот праздник вернулся к нам вместе с обретением Казахстаном независимости. И потому его можно с полным правом назвать праздником ожидания новых успехов, которые мы связываем с реформами Президента страны Нурсултана Абишевича Назарбаева. Вместе с теплом и надеждами, которые несет с собой весна, Наурыз мейрамы способствует укреплению мира и согласия в обществе. И потому стало доброй традицией отмечать этот всенародный праздник единой большой семьей.

Сегодня мы живем в условиях политической стабильности, единства, доверия и дружбы. И это надежная гарантия того, что задачи, поставленные Главой государства в Послании народу, будут успешно решены, а наша страна поднимется на еще более высокий уровень развития.

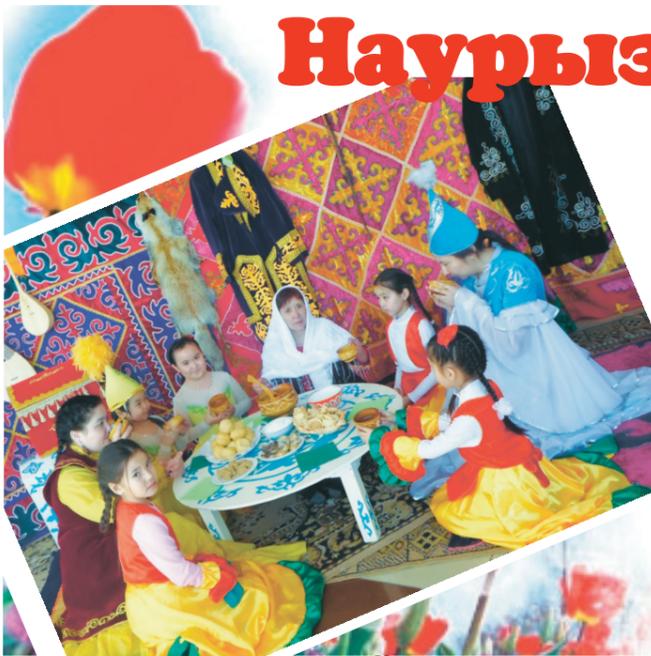
Наурыз - вечный праздник единства природы и человека, он установлен не людьми, не политическими или религиозными деятелями, партиями или властями, а определен самой Природой и отражает взаимоотношение Матери-Природы и человека как ее дитя.

Как известно, по древнему восточному календарю приход Наурыза означает наступление Нового года. А с Новым годом каждый из нас связывает свои конкретные планы, надежды и мечты. Пусть они все осуществляются. Пусть Наурыз мейрамы принесет счастье и благополучие вам и вашим семьям, а в ваших домах царят изобилие, мир и согласие!

К. Бексұлтанов
Аким Нурийского района

Б. Шайжанов
Секретарь районного маслихата

Наурыз тойы басталды

Ұлттық нақышты ұлықтаған Наурыз мерекесі де келіп жетті. Қыстың көбесі сөгіліп, тіршілік атаулыға жан бітіріп, жасартып, жаңартып, жаңғыртып келетін Ұлыс күніне лайық бояу тағылған Киевка орта мектептері есіктерін айқара ашып, босағадан аттаған әр мұсылманға құрмет-қошемет көрсетіп қарсы алып жатыр. Керегесін кең жайған киіз үй, есіктен төрге

дейін төселген ұлттық ою-өрнекті кілем, ұлттық ырысқа толған ақ дастарқан - бәрі-бәрі наурыз нақышы. Қолында наурыз көжесін ұсынған әжелер, мәрт жігіттер, күміс күлкілі қылдырықтай қыздар да бүгін ерекше әдемі, қылықты.

– Ұлыс оң болсын! Ақтан ауыз тиіңіз! Наурыз көже

алыңыз! – деген жеңгелердің жылы сөзі, жүрекке жылы ұшырайды. Ұлттық ойындардың сынын күткен жігіттер де байыз табар емес. Ал, кәне, Наурыз тойы басталды!

Төрлет, мерейлі Наурыз! Бар қызықтың басшысындай, ізгіліктің жаршысындай ұлттық мейрам құтты болсын, ағайын!

Өз тілшімізден

Күрмеуі көп тіршілік

Нұра аудандық әкімшілігінің мәжіліс залында қоғамдық кеңестің кезектен тыс отырысы өтті. Отырысқа аудан әкімі Қ.Б.Бексұлтанов қатысты. Мәжілісте сөз кезегін қоғамдық кеңес төрағасы Е.П. Аринов бастап берді.

Жиынның мақсаты - халықтың әл-ауқатын жақсартудағы басты сала медицина мен жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі салаларының 2014 жылғы атқарылған жұмыстарын қорытындылау нәтижелері мен 2015 жылғы атқарылатын жұмыстары туралы болды. Оған ішкі саясат бөлімі, аурухана, ауыл шаруашылық мамандары, мәдениет бөлімі, білім бөлімінің мамандары қатысты.

Мұқышева Б.Қ. мемлекеттік «Саламатты Қазақстан» бағдарламасының жүзеге асырылуы, скринингтік жүйе енгізілуі арқасында талай сырқаттар анықталғандығын, қауіпті дерттің алдын алу мүмкіндігінің туып отырғандығын атап өтті. Бірақ екіншіше орай, скринингті тексеруге немқұрайлы қарайтындар әлі де бар екендігін мәлімдеді, қазіргі таңда негізгі күшті амбулаторлық көмекке қарай бейімдеу, яғни ауруханаға жатқызылатын сырқаттар алдын ала толық қосалқы тексерулерден өткізіліп, ауруханаға жатқызылу қажеттігі туындаған жағдайда, Денсаулық сақтау министрлігінің порталына тіркелу арқылы жүзеге асырылатындығын, бұл арада тұрғындар тарапынан көп түсінбеушіліктер болып тұратындығын жеткізді. Б.Қ.Мұқышеваның жұмыс қорытындыларына байланысты жанды да өткір сұрақтар қойылды. «Қарттар үйіндегі қариялардың жағдайы», «

Кертінді ауылында ФАП қашан ашылады?», «Тассуат ауылына дәріхана ашыла ма?», «Көбетей ауылына

дәрігер керек», «Аурухананың кереуеттерінің қаттылығы соншалық, ауру түгілі сау адамның жатуы қиын. Неге?» деген сияқты толғауы тоқсан сұрақтар қойылды. Бас дәрігер өз тарапынан барлық сұраққа толық жауап беруге тырысты. Аудан әкімі қойылған әр сұрақтың жауабын мұқият тыңдап, өз тарапынан сұрақтармен толықтырып,

шығар жол меңзеп отырды. Дегенмен бас дәрігер ғана шешпейтін мәселелер бар екендігіне көзіміз жетті.

Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі салаларының қызметі туралы Н.В.Билинец атқарылған жұмыстарға түгел тоқталды. Бөлім, негізінен, 18 сала бойынша қызмет көрсетсе, 2014 жылы халыққа қызмет көрсету (ЦОН) арқылы мемлекеттік қызметтің 8 түрінен 1320 қызмет көрсеткен. Қоғамдық жұмысқа орналасушылар мен жұмыс істеуге жарамды мүгедектердің жұмысқа орналасуы, оларға бөлінген материалдық көмек, аз қамтылған, көп балалы отбасы, кемтар балаларға көрсетілген көмек жайында да істелінген жұмыстарын санамалап шықты. Санаториялық курортты емделуге жіберілген мүгедектер мен олардың құжаттарын рәсімдеу, жәрдемақы турлерінің пайыздық көрсеткіштері, ортопедиялық-протезбен қамту жұмыстары, кемтарлардың арба мәселесі әлі де қамтылмаған мүгедек жандардың бар екендігі айтылды. Әр мекеменің жанында болуға тиісті пандус, мереке күндерінде бөлінген қаржы туралы айтылды. Атқарылған жұмыстар таразылана келе, 2015 жылға атқарылатын жұмыстардың жобасы талқыланды. Күрмеуі көп тіршіліктің түйткілдері қаншалықты көп болғанмен де, одан шығар жолдардың заң жүйесінде қарастырылуы да ләзім.

Нұрыш Нақыпова

Паводок - 2015

Проверена степень готовности

18 марта 2015 года под председательством акима Нурина района К.Б. Бексұлтанова состоялось очередное заседание районной комиссии по предупреждению и ликвидации ЧС. В заседании приняли участие члены комиссии по ЧС, руководители отделов, служб ГО и ЧС, аким п. Киевка, руководители подрядных организаций по обслуживанию автомобильных дорог.

Открывая совещание, аким района К.Б. Бексұлтанов отметил, что предстоящий прогноз по паводку 2015 года неутешительный. Накопление снега составляет более 180 % среднегодовой нормы. Кроме того, ожидается резкое потепление с сохранением положительных температур и в ночное время. Нужно быть готовыми к чрезвычайным ситуациям.

С информацией о готовности медицинской службы к паводковому периоду выступила Л.Хамзина – специалист по ЧС ЦРБ. Так, с целью медицинского обеспечения населенных пунктов и устойчивого функционирования медицинских организаций на период прохождения паводка 2015 года утвержден состав штаба по защите объектов здравоохранения, составлен план ликвидации ЧС паводкового периода по подверженным затоплению и отсечению населенным пунктам, с учетом привязки сил и средств. Заблаговременно завезены в отдаленные населенные пункты медикаменты, уточнены и обеспечены их запасы в стационарах. Заранее вывезены беременные с большим сроком, пациенты группы риска из отдаленных населенных пунктов, подверженных отсечению и возможному затоплению. Ежедневно проводится мониторинг беременных и детей, откорректирована схема связи и оповещения сотрудников. На период паводка в с. Ныгыман командирован медработник. Уточнены расчеты сил и средств формирования медицинской службы гражданской защиты и ЧС в отряде поиска и спасения людей, проверены их готовность и знания функциональных обязанностей, проведен инструктаж по оказанию экстренной медицинской помощи пострадавшим в паводковый период. Медицинская служба гражданской защиты переведена на режим «повышенной готовности», уточнен план перепрофилизации больничных коек на случай поступления большого количества пострадавших, проверена готовность систем связи. В населенных пунктах задействованы санитарные автомашины для оказания своевременной экстренной медицинской помощи: 12 карет скорой помощи, 2 легковых автомобиля и 1 флюоромобиль. Приведены в го-

товность аварийный источник электроснабжения, аккумуляторы в операционных блоках, роддоме. Кроме того, проверены и отремонтированы электротрансформаторы, попадающие в зону затопления. Подготовлены скважины для бесперебойного водоснабжения на территории больницы. Разработан план взаимодействия по ликвидации с другими службами района, области. О готовности службы охраны общественного порядка доложил заместитель начальника ОВД района Е. Уразбаев.

В ходе заседания рассмотрена степень готовности служб ГО и ЧС района к прохождению паводка. На вопросы председателя комиссии акима района К.Б. Бексұлтанова о готовности к весеннему половодью отвечали руководители службы электроснабжения С. Еримов, руководители дорожных организаций: ДЭУ -48 - К. Ахмедин, ТОО «Сембир» - А. Гринь, коммунальных предприятий ТОО «Нуратал» - Н. Искаков, гл. инженер КГП «Каратал» - Н. Калиев, связи - С. Смагулов, и др. Обсуждены вопросы вывоза тяжелобольных, беременных из зон возможного затопления, обеспечения населенных пунктов мед. работниками, количества сил и средств для обеспечения общественного порядка, перекрытия при необходимости дорожного движения, мер по недопущению нахождения в потенциальных зонах затопления людей, транспорта, сельскохозяйственных животных, принимаемых мер по защите от затопления объектов электроснабжения, наличия электромонтеров в селах Ныгыман и Актубек, степени готовности спецтехники, автодорог, мостов и водопропускных сооружений, сроков расчистки от снега водопропускных труб, предупреждения затопления насосных станций на водопроводных сетях, организации круглосуточного дежурства, обеспечения ГСМ, инертными материалами, мешкотарой, организации питания и др. Подводя итоги заседания, председатель комиссии ГО и ЧС, аким Нурина района К.Б. Бексұлтанов поручил руководителям структурных подразделений проведение ряда мероприятий, направленных на минимизацию последствий ожидаемого паводка, возникновения ЧС, их ликвидацию, подчеркнуть, что этот серьезный вопрос должен оставаться на постоянном контроле всех акимов сел и поселков, руководителей отделов, предприятий и организаций, поскольку это связано с жизнью и здоровьем людей.

Д. Швецов

Работа межведомственной комиссии

Профилактика правонарушений

17 марта 2015 года под председательством акима Нурина района К.Б. Бексұлтанова состоялось очередное заседание межведомственной комиссии по профилактике правонарушений при акимате района. На заседании комиссии были рассмотрены два вопроса:

- о проводимой работе по противодей-

ственно – мероприятиях, проведении рейдов, проведенной работе в школах и дошкольных учреждениях.

В ходе заседания председателем комиссии, акимом района К.Б. Бексұлтановым, членами комиссии были подняты вопросы, касающиеся низкой раскрываемости преступлений, ее причин, участков, наиболее пораженных

ствию кражам чужого имущества на территории Нурина района;

- о состоянии работы по безопасности дорожного движения на автодорогах Нурина района.

С докладом по первому вопросу выступил Е.К.Уразбаев - заместитель начальника ОВД района. В своем выступлении он привел сравнительный анализ произошедших краж чужого имущества, в том числе скота, на территории Нурина района, привел статистические данные по раскрываемости преступлений, обозначил проводимые и планируемые мероприятия, направленные на профилактику данного вида преступлений.

С информацией о состоянии работы по безопасности дорожного движения на автодорогах Нурина района выступил А.Х.Мустафин - заместитель начальника ОАП ОВД района. В его выступлении приведены данные о произошедших ДТП на автодорогах района за отчетный период, количестве выявленных нарушений ПДД, наложенных штрафах и их взыскваемости. Кроме того, докладчик проинформировал о проводимых профилактических опера-

циями, установки охранной сигнализации и систем видеонаблюдения и ее эффективности. Также рассмотрены вопросы работы районной комиссии по обеспечению безопасности дорожного движения, роста числа ДТП, низкой взыскваемости штрафов за нарушения ПДД, установки дорожных знаков, зимнего содержания автодорог на территории района.

В завершение заседания председателем комиссии, акимом района К.Б. Бексұлтановым даны соответствующие поручения руководству ОВД района, акимам сел и поселка о принятии мер по недопущению роста преступлений, обеспечению динамики уменьшения преступности в районе, усилению работы по профилактике краж, обеспечению безопасности дорожного движения, разъяснительной работы с автовладельцами и водителями такси по соблюдению скоростного режима. Кроме того, акцентировано внимание на недопущении нахождения людей и выезда автотранспорта на лед и затопляемые территории в паводковый период.

Д. Швецов

НАЗАР АУДАРЫҢЫЗ!!!

Су басу (су алу) қауіп төнгенде:

- суды, газ және электрді өшіріңіз;
- жанып жатқан жылыту пештерін өшіріңіз;
- құнды заттарды, ауыз су және азық-түлік қорын ғимараттың жоғарғы қабатына (шатыр) апарыңыз;
- үйіңізді апаттың соққысына дайындаңыз, барлық есіктер мен терезелерді жабыңыз;
- өзіңізбен су өтпейтін қалташаға салынған жеке бас құжаттарын, ақша және құнды заттарды, медициналық аптечканы, жылы киім-кешек пен мезгілге сай аяқ киім, төсек орын жабығын және тазалық заттарын, сондай-ақ үшкүндік азық-түлік қорын (киім-кешек пен азық-түлікті чемодандар, рюкзактар мен сөмкелерге салған дұрыс) алыңыз;
- тіркелу және қауіпсіз орынға жіберілу үшін белгіленген

мерзімде эвакуациялау пунктіне жетіңіз.

Тосыннан су басу (су алу) қауіп төнгенде:

- сабыр сақтаңыз және өзіңізді қолға алыңыз;
- тез арада жақын жердегі қауіпсіз биіктеу жерге жетуге тырысыңыз және сумен эвакуациялануға, оның ішінде қолда бар жүзу құралдарының көмегімен;
- егер бұл мүмкін болмаса, үйдің жоғарғы қабатына немесе шатырға шығыңыз;
- су көтеріле бастағанда, шатырға, шұғыл көтерілген жағдайда шатырдың «атшасына» шығыңыз;
- балалар мен ауру, әлсіз және тоңған адамдарды өзіңізге немесе шатырдың бекем бөлігіне, мысалы, түтін шығу құбырына байлаңыз;
- құтқарушылардың назарын аудару үшін үнемі апат да-

былың беріңіз: күндізгі уақытта биік жерге ақ немесе түрлі-түсті мата байлаңыз, түнгі уақытта жарықты дабылдарды беріңіз; көмек келгенге дейін жоғарғы қабаттарда, ғимараттардың шатырларында және басқа да биіктеу жерлерде қалыңыз;

- зардап шеккендерге жедел медициналық көмек көрсету қажет болғанда, азық-түліктің болмауы, жағдайдың күрделенуі немесе сырттан көмектің болатындығына сенімді жоғалтқан жағдайда ғана өзіңізден эвакуациялауды жүргізуге болады;

- өзіңізден эвакуациялау үшін жеке қайық немесе катер, бөренеден жасалған салдар және басқа да қолда бар материалдарды пайдаланған абзал.

Нұра ауданының төтенше жағдайлар бөлімі

«Сенің дауысың – сенің болашағың» посттар конкурсы

Бүгін Алматыда Қазақстан суретшілер одағының қолдауымен «Қаламгер-Азамат» жас журналистер қоғамдық қоры «Сенің дауысың – сенің болашағың» посттар конкурсын кезекті ҚР Президенті сайлауына қарсы ұйымдастырып отыр. Бұл акция Қазақстан жастарын және барлық тұрғындарын аталмыш акцияны қолдап, сайлауға қатысуға, халықтың азаматтық белсенділігін арттыруға шақырады.

Аталмыш акцияға Қазақстанның белгілі азаматтары «Қаламгер-Азамат» жастар қоғамдық қорының төрағасы Айдар Қырықбай, Қазақстан суретшілер Одағының төрағасы Байтұрсын Өмірбеков, үш музыкалық жобаның продюсері (Rin'Go, Ayumi, Juniors) Алуа Қонарова, «AWARD.KZ ұлттық интернет-премиясы» қоғамдық қорының директоры Константин Горожанкин, қазақстандық әнші, қоғам қайраткері, Ж.Елебеков атындағы эстрада-цирк колледжінің мұғалімі Нұрлан Албан төрелік етеді.

Қазақстандық El.kz әлеуметтік желісінде конкурсқа қатысты барлық ережелермен танысып, конкурстық жұмысты жүктеуге болады.

В рамках Послания

Акция «Милосердие»

В рамках реализации Послания Главы государства «Нурлы Жол - путь в будущее» 17 марта 2015 года прошла акция «Милосердия», направленная на поддержку социально уязвимых категорий населения района – малообеспеченных, многодетных, детей-сирот, детей-инвалидов, участников ВОВ, тружеников тыла, инвалидов, одиноко проживающих престарелых.

В ходе проводимых мероприятий было организовано посещение одиноких престарелых в Доме Милосердия с охватом 50 человек, вручены продуктовые наборы десяти многодетным семьям, находящимся в трудной жизненной ситуации.

Кроме того, в рамках акции оказана помощь труженикам тыла, многодетным матерям в предоставлении путевок в Карагандинский пансионат №2.

Отдел занятости и социальных программ Нуринского района

Адам.Қоғам.Заң.

Әйелдерге қатысты мемлекеттік саясатты дамыту

Мемлекеттік гендерлік саясат негізінде гендерлік теңдік үшін қажетті шарттармен қамтамасыз ету міндеттері тұр. Біз гендерлік саясат еркениеттің алға қойып отырған талаптарының бірі болғандықтан ғана емес, нәзік жандардың өз мүмкіндіктерін ерлермен тең жүзеге асыра алатынына көзіміз жетпегендіктен, бұл мәселені қоғам алдына ұсынып отырмыз. Себебі, бұл – соңымыздан еріп келе жатқан қыздарымыздың келешегі. Гендер - тек әйелдерге қатысты мәселе емес. Ол барлық проблемаларды жынысқа бөлмей, тең шешу дегенді білдіреді. Қазіргі кезде ерлерде де проблема көп. Ұлттық комиссия өз отырыстарының бірінде ерлердің репродуктивті денсаулығы, олардың өмір сүруін ұзарту мәселелерін қараған болатын. Шынында да, жас мөлшерімен есептесек, әйелдерге қарағанда, ерлердің өлімі көп. Оның себептері: ішімдікке бой ұру, түрлі апаттарға ұшырау және ауыр жұмыстарды атқару. Еліміз тәуелсіздігін алып өз алдына дербес

мемлекет болғалы жиырма бір жылдан асты. Осы жиырма бір жылдың ішінде еліміздің алдында тұрған бірқатар мәселелер өз шешімдерін тауып, мемлекетіміз біраз қиыншылықтарды артта қалдырып, мақтануға тұрарлық игілікті істерге қол жеткізе алды. Бүгінгі таңда тағдырдың қалауымен саясат сахнасында жүргендердің бәрі ұлттық жауапкершілікті терең сезініп, сындарлы тұрақтылықты барынша нығайтып, көптеген мәселелерді, соның ішінде әйелдерге қатысты зорлықпен күрес жүргізу үшін қоғамның жаңа сапалық деңгейінің дәйекті түрде қалыптасу жолында іс-қимыл танытқандары абзал. Өйткені, өз мемлекетіміздің халқының бірлігі мен ынтымақтастығын қатайтып, елде әйелдерге қатысты зорлық-зомбылықпен күрес жүргізе отырып, қоғамның тұрақты, қалыпты дамуына үлес қосу бәрімізге міндет болып табылады.

Нұра аудандық әділет басқармасы

К сведению избирателей района!

В соответствии с пунктом 5 статьи 24 Конституционного Закона Республики Казахстан «О выборах в Республике Казахстан», «каждый избиратель вправе зарегистрироваться в качестве избирателя в соответствующем местном исполнительном органе с момента объявления или назначения выборов».

В связи с этим, по всем вопросам, касающимся регистрации Вас в качестве избирателя, просим обратиться в аппараты акимов сел и поселков района или в справочно-информационную службу аппарата акима района по телефону: 22635

Антикоррупционное сознание

В общих чертах коррупция – это использование служебного положения в личных целях. Чаще всего под этим явлением подразумевается получение взяток, незаконных денежных доходов государственными чиновниками, которые вымогают их у граждан в целях личного обогащения. Но злоупотреблять своим служебным положением может и вузовский преподаватель, за «подарок» принимающий зачет у бесполового студента.

Для нашей страны и не только для нее борьба с коррупцией является общенациональным приоритетом.

Борьба с коррупцией должна быть целенаправленной, последовательной и бескомпромиссной.

На сегодняшний день она подкрепляется лишь работой государственных органов, принятием многочисленных и разнообразных мер.

При этом полагаем необходимым сделать серьезный упор на предупреждение и профилактику, устранение причин и условий, ее порождающих во всех параметрах.

Совершенствовать практику противодействия коррупции, повышать уровень взаимодействия всех государственных органов с институтами гражданского общества – требование времени.

В нашей стране есть система, есть спрос, контроль и отчетность руководства правоохранительных органов. Но коррупцию одними силовыми методами не победить.

Под коррупцией наши сограждане склонны понимать злоупотребления «верхов», почти недоступные наблюдению и контролю «снизу». Такой ментальный стереотип становится довольно сильным препятствием в серьезной борьбе с этим злом, которая невозможна без поддержки гражданского общества.

Влияние коррупции на развитие нации и государства, как принято считать в современном научном сообществе, является деструктивным, негативно сказывающимся на экономических и социально-политических процессах. Приступая к борьбе с коррупционными проявлениями, необходимо выяснить, кто яв-

ляется инициатором коррупционных сделок – простые люди, предприниматели или чиновники. Ответ на этот вопрос поможет определиться с социальной группой, которая станет основным объектом антикоррупционной политики.

При борьбе с коррупцией необходимо нанести удары не только по самому явлению и его носителям, но и по факторам, стимулирующим его развитие.

Коррупция, как явление, всегда существовала, успех борьбы с ней зависит не только от наличия излишних ограничений, запретов и препятствий для развития предпринимательства, большого количества проверяющих и разрешающих ту или иную деятельность, от возможностей реализации прав граждан, но также и от уровня антикоррупционных настроений в обществе.

Важно, чтобы борьба с коррупцией не сводилась только к репрессивным мерам - это должна быть системная работа по модернизации и улучшению законодательства, по совершенствованию государственной службы, государственного аппарата и, главное, по воспитанию правовой культуры.

В общеобразовательных учреждениях необходимо проводить мероприятия, направленные на формирование антикоррупционного мировоззрения, в частности: классные часы, беседы, лекции, диспуты, дискуссии, конкурсы сочинений, плакатов антикоррупционной направленности. Следует отметить, что эффекты от проводимых мероприятий будут видны не сразу. Формирование антикоррупционного мировоззрения, безусловно, требует времени. Только проводя такую систематическую работу, через несколько лет мы сможем получить поколение, нетерпимое к коррупционным действиям.

Г. Досполова
Руководитель Нуринского районного
Управления по защите прав
потребителей

План конкретных действий

честен, прежде всего, перед самим собой, тогда нам любые высоты по плечу.

Особое внимание Президент уделил вопросам строительства дорог, отвечая всем современным стандартам качества. Подкупает своей точностью и поэтичностью его образное определение намеченной цели: «Как от сердца идут артерии, как от солнца идут лучи, так и от Астаны во всех направлениях должны расходиться современные автомобильные и железнодорожные магистрали». Радует, что только за счет строительства дорог новые рабочие места обретут 200 тыс. наших сограждан. А ведь развитие транспортной инфраструктуры повлечет за собой и развитие сопутствующих ей отраслей и производств. Дороги, как отметил Нурсултан Назарбаев, должны быть качественными, чтобы они могли стать богатым наследием для будущих поколений.

Еще одна мысль, прошедшая красной нитью через Послание, - это межэтническое согласие. Мир и дружба представителей более ста национальностей, проживающих в нашей стране, - главное и неоспоримое завоевание ставшего единым народа суверенного Казахстана. Это, как тонко подметил Глава государства, должно стать для нас естественным и необходимым процессом, как кислород, которым мы дышим.

Большое значение придается развитию малого и среднего бизнеса, развитию занятости. Кроме того, поставлена задача по решению жилищной проблемы, что сегодня весьма актуально. Президент предложил новую программу решения жилищного вопроса - строительство социально-арендного жилья, когда государство строит и предоставляет населению в долгосрочную аренду с правом дальнейшего выкупа.

Хотелось бы подчеркнуть, что характерной особенностью нынешнего Послания является то, что, несмотря на имеющиеся в мировой экономике катаклизмы, влияющие на развитие экономики в Казахстане, Президент акцентировал внимание на необходимости дальнейшего решения социальных вопросов, улучшения благосостояния населения. Это является одним из рычагов стабильности в стране.

Б. Тапаева
Директор филиала РГКП «Карагандинский областной центр санитарно-эпидемиологической экспертизы»
Комитета по защите прав потребителей Министерства национальной экономики Республики Казахстан по Нуринскому району

Солдаты делали историю, Несладкий труд, солдатский труд. Они вставали и не спали И шли туда, куда пошлют...

Каждый человек – это своя судьба, свой путь, и как она сложится, так он и пронесет ее по жизни. Очень сложно писать о человеке, которого ты знал долгие годы, и в то же время, кроме его скромности, трудолюбия, доброты и примера хорошего семьянина, ничего не знали, что пришлось пережить этому человеку.

Подбирая материал для написания этой статьи, я наткнулся на такие факты его биографии, о которых наверняка жители села не знали, да и многие родственники – все знали его как продавца в магазине.

В своей статье хочу написать о Кожемяко Андрее Борисовиче – первопроходце Советской кооперативной торговли, ветеране войны, первоцелиннике, который любил свою работу и без остатка отдавался ей.

Андрей Борисович родился в 1905 г. на Украине. Малолетним ребенком его родители – бедные безземельные крестьяне – переехали в Казахстан. С детства приходилось работать и в поле, и в домашнем хлеву. Окончил 4 класса церковно-приходской школы. Для того чтобы приобрести работу и научиться мастерству, его отдадут к хозяину подмастерья, который занимался пошивом и ремонтом одежды. Работая у хозяина, любознательный мальчик быстро освоил работу портного. В 1941 г. Андрея Борисовича, согласно доверенности наркома Карагандинского торгова, переводят в совхоз «17 лет Октября» для организации магазина в качестве директора.

В 1942 г. мобилизован со многими односельчанами и отправлен на фронт, где в составе 722 артиллерийского разведдивизиона участвовал в ожесточенных боях под Ленинградом. Фашисты стремились сомкнуть кольцо вокруг города, лишит город общения со страной, взять измором. После продолжительных боев рота под командованием лейтенанта Мирошникова вышла к небольшой деревушке, занятой фашистами. Рота – ее уже нельзя было

назвать ротой – в ней осталось 7 человек, голодные, одежда на них висела ключьями. Необходимо было добыть продукты и пополнить боеприпасы, т.к. им нужно было еще пробиться к своим, вылазка оказалась удачной, но они обнаружили себя, и немцы открыли бешеный огонь. Ефрейтор Кожемяко был тяжело ранен, его с трудом удалось доставить в госпиталь, где он пробыл 4 месяца. По возвращении в свою часть он принимает активное участие в боевых операциях. Вот как пишет в своем донесении командованию командир части Барарыкин: «Трудолюбивый, добросовестный красноармеец помогает командованию в наведении дисциплины в подразделении, при выполнении боевой задачи на самых опасных участках тов. Кожемяко А.Б. своей добросовестной работой в бою под Яссами в качестве разведчика-топографа помог обеспечить своевременную привязку боевых порядков бригады.»

Ефрейтор Кожемяко Андрей Борисович принимал участие в освобождении Белоруссии, Украины, городов Восточной Европы, столицы Румынии Бухарест, г.Клуж, г.Венгрии – Ясса, Сегет, Эгед, Сиксо, столицы Венгрии – Будапешт. Принимал участие в форсировании Дуная и создания плацдарма, обеспечивая переправу основных сил. Освобождал города Словакии Бянка-Штявница, Комарно, Нови-Замки, Нитра и Галанта, Трнава, Глоговец, Сенец, Малецки, Брук, Превидза, Бановице, города Чехии Годонин, Брно.

Весной 1944 он вместе с боевыми товарищами уже теснил врага к его логову Берлину. В одном из боев он вновь получил ранение, но превозмогая боль, вынес с поля сражения раненого командира, после излечения он продолжал громить врага. Победу солдат из Казахстана встретил в немецком городе Дрездене. Еще не остыли стволы пушек арtdивизиона, в котором служил ефрейтор Кожемяко А.Б., как поезд уже мчал его с однополчанами на Дальний Восток.

Война с империалистической Японией была недолгой, но и она требовала колоссального усилия и напряжения бойцов и командиров, измотанных в войне на западном направлении.

Лучшим подтверждением находчивости и смекалки наших солдат послужит донесение командира арtdивизиона. До-

словно: «За время преодоления безводных степей Монголии и форсирования горного хребта Большой Хинган, работая на постройке переправы ч/з болотистое место, тов. Кожемяко проявил все свое умение для постройки моста и своим личным примером увлекал товарищей на быстрейшее выполнение поставленной задачи командованием бригады. Благодаря личной инициативе тов. Кожемяко и самоотверженной его работе, мост построен раньше срока на одни сутки, чем способствовал продвижению бригады в указанный пункт раньше срока. Кроме того, используя короткие остановки, тов. Кожемяко все свободное время отдавал на ремонт обмундирования личного состава дивизиона, чем помогал обеспечить своевременное передвижение по безводным степям Монголии и форсированию горного хребта Большого Хингана. Участник боев с немецко-фашистскими захватчиками, получивший 9 ранений при защите города Ленина тов. Кожемяко отдавал все силы на защиту своей Родины.»

Вернувшись с войны, фронтовик устроился на работу в совхоз «17 лет Октября» заведующим продовольственным и материальным складом. Стала налаживаться жизнь народа и семьи Кожемяко А.Б. Взрослые дети уже определились в выборе работы, младшие учились и помогали родителям. Вообще, семья состояла из четырех сыновей, и уже после войны родились две дочери.

Все дети получили образование и достаточно хорошо воспитание. Это была по-настоящему рабочая семья. Вскоре появились внуки и внучки, и у деда Андрея и бабушки Сани появились новые заботы, они радовались успехам своих детей.

Но не таков фронтовик Кожемяко А.Б., его тянуло туда, где он все знал и, главное, – знал, как делать. Поэтому он переходит работать продавцом в магазин, где и работает до выхода на пенсию. Уже будучи на пенсии, продолжал работу по обслуживанию населения. Это была его стихия, и в ней он был свой. Видимо, недаром на стенах магазина висели рамки с грамотами победителя соревнований как районного, областного и республиканского значения. В системе торговли Андрей Борисович проработал 36 лет.

Родина высоко оценила заслуги Кожемяко Андрея Борисовича, наградив его ор-

деном «Отечественной войны 2-ой степ.», Орденом «Красного Знамени», 14-ю благодарностями Верховного главнокомандующего маршала СССР – тов. Сталина И.В. «За освобождение городов Восточной

Европы», медалями «За доблесть и отвагу в ВОВ», «За Победу над Германией», «За Победу над Японией» и 5-ю юбилейными медалями, медалями «За освоение целины», «Ветеран труда», «100 лет В.И.Ленину».

За высокие производственные показатели награжден грамотой Верховного Совета КазССР. Занесен в Книгу почета Центросоюза, общественной торговли и потребкооперации, многими благодарностями и ценными подарками.

Вот таким был воин-интернационалист, воин-освободитель, первоцелинник, надежный друг, прекрасный специалист своего дела и просто отличный производитель. Он отдавал себя своему делу без остатка.

Наверное, таким должен быть настоящий патриот, который ценой жизни защитил свою Родину и остался верен ей до конца.

А. Романенко
Ветеран труда

Памяти жертв политических репрессий

Экскурсия в «АЛЖИР»

27 февраля учащиеся СШ им К. Шайменова посетили музейно-мемориальный комплекс «АЛЖИР», который находится в с. Малиновка в 37 км. от г. Астаны. Музей состоит из двух основных разделов «Алаш» и «АЛЖИР». Экспозиция раздела «Алаш», посвященная

смотря на многие ужасы и беды, жизнь продолжается.

По центру расположена композиция «Свобода и неволя». Композиция представляет собой силки, внутри которых 15 голубей бьют крыльями в надежде взлететь. Они символизируют женщин из 15 стран,

национальностей, среди которых были широко известны в Союзе певица Лидия Русланова, актрисы Татьяна Окуневская, Наталья Сац, известная писательница Галина Серебрякова, жены поэтов и писателей, как Гуляжамал Майлина, жены государственных деятелей Азиза Рыску-

политической истории Казахстана XIX-XX вв., знакомит с историей ликвидации ханской власти в Казахстане, национально-освободительного движения под руководством Кенесары Касымова, политической деятельности «Алаш» и казахской интеллигенции 1905-1916 гг., периода установления советской власти, коллективизации и трагедии крестьянства, голода 30-х годов, «большого террора 1937-1938 гг.».

В центре зала - композиция «Цветок жизни». Цветок пробивается сквозь камень, говоря о том, что, не-

которые находились в «АЛЖИРЕ». Некоторые из них смогли выбраться на свободу, а некоторые погибли, так и не долетев до свободы.

Экспозиция раздела «АЛЖИР» посвящена истории Акмолинского лагеря жен изменников Родины, женщинам, невинно отбывавшим здесь срок. Известно, что всего по приказу № 00486 НКВД были арестованы жены изменников Родины, из них 20 тысяч этапом прошли через Акмолинский лагерь жен изменников родины. 8 тысяч женщин находились здесь от звонка до звонка. В лагере отбывали свой срок женщины 62-х

лова, Гуляндям Ходжанова, Зуфнун Нурмакова, Аиш Кулумбетова, Фатима Дивеева, Елизавета Садваксова и другие.

Посещение этого музея заставило нас задуматься о том, какое тяжелое у нас прошлое, какая трагичная история, и в какое прекрасное время живем мы во время свободы, процветания, мира и независимости.

О. Пятунина
учитель истории
СШ им. К. Шайменова

Жыр дәптерінен

Жан жылуы

Шаттық кернейді,
Жан шуағы тегілсе.
Реніш ұмыт болады,
Мейірленіп күн күлсе.

Жылулығын күн сыйлар,
Адамға төніп елжіреп.
Балғындар күнге қол созар,
Нәркес көздер жәудіреп.

Нұр боп жауса махаббат
Әлемді мынау тербесін.
Ізеттілік пен қайырым
Балғынға болсын демесін.

Ізгілікті, мейірді
Тал бойына нәр етсе,
Ұстаздың болар мерейі
Шәкірті оны зор етсе.

Куаныш, шаттық алдыңнан
Қарсы ап тұрса бас бұрып.
Сен де ұмтыл аңқылдап
Кеуденді тосып сүйсініп.

Жүрекке жүрек түйіссін,
Махаббатқа жол ашып,
Сыр шертіссін жыр жазып,
Періште сезім оянып.

Марал Байжұманова
Тікенекті ауылы

Мұғалімнің кәсіби дамуы – білім беру жүйесін жаңартудың негізі

Педагогтің әдістемелік іс-әрекеті бұл – оқу тәрбиелеу үрдісінің алуан түрлі формаларын, әдістерін,

құралдарын, технологияларын қолдану арқылы жүзеге асырылатын оқушылардың оқуы, дамуы, тәрбиелеуі бойынша іс-әрекет. Осындай жұмыстарды іске асыру мақсатында 2015 жылдың 14 наурызында Киров орта мектебінде «Инновациялық іс-тәжірибелерді тарату – мұғалім әуелетін арттыруға бағытталған жемісті үдеріс» тақырыбында аудандық семинар өтті. Білім беру модернизациясы - ол даму үрдісі және тұрақты алға ұмтылу, білім беруді біртіндеп жүзеге асыратын және алынған нәтижені нақты талдау және қолдау. Осы жағдайда мектептің нақты проблемасы - бәсекеге қабілетті, бүгінгі күні әлеуметтік және экономикалық жағдайда өмір сүрумен қатар, кез келген жағдайға бейім тұлға қалыптастыру. Бұл жоспарда алдымен мұғалім үлкен роль атқарады.

Мұғалім әлемнің қарқынды өзгеруіне байланысты бақылау жасап, зерттеп, жаңа технологияны меңгеруі тиіс.

Семинар мақсаты - педагогтердің инновациялық іс-тәжірибелерін тарату, осы әдістемелерді басқа педагогтердің пайдалануына әсер ету тиімділігін талдау, кәсіби педагогикалық озық іс-тәжірибелерді жинақтап таратуды бақылау, зерттеу. Сонымен қоса, аудан бойынша кәсіби қауымдастық желісінің жұмысын жаңдандыру еді. Семинар міндеті:

- мұғалімнің шеберлігін іске асыруды қалыптастыру;
- деңгей бағдарламасының 7 модулін педагогикалық практикада мақсатты пайдалануына жағдай жасау;
- мұғалімдерді инновациялық тұрғыда жұмыс жасауға бағыттау;

• әріптестермен және оқушылармен шығармашылық қарым-қатынас біліктілігін арттыру.

Осындай алға қойылған міндеттерді іске асыру мақсатында «Ауыл мектептері арасындағы әдістемелік кеңістікті қалыптастыруда кәсіби қарым-қатынасты нығайту» нәтижесіне қол жеткізу үшін аудандық БББ басшылығымен қолға алынған семинарда: «Егеменді елдің келер ұрпағының болашағы, келешегі білімде жатыр, ол үшін білімді, білікті ұстаздар керек», - деген Президентіміз Н.Ә.Назарбаевтың қанатты сөздерін жадимызда ұстап, Киров орта мектебі мұғалімдерінің ұйымдастыруымен тәжірибе алмастырылды.

Ең алдымен, семинардың бағдарламасы аудандық БББ әдістемелік кабинет меңгерушісі Д.Ж. Такишевтің келісуімен құрылып, бекітілді.

14 наурыз күні Киров ОМ ұстаздары ауданның барлық мектептерінен келген қонақтарды құшақ жая қарсы алып жатты. Барлық қонақтар тіркеуден өтіп, әрқайсысына семинар бағдарламасы, өтетін сабақтардың қысқа мерзімді жоспарлары жазылған диск, әдістемелік нұсқаулықтар және семинар тақырыбы көрсетілген бейджиктер сыйға тартылып таратылды. Бағдарламаға сәйкес үш кабинетке бөлініп, жүргізілетін сабақтар, коучингтер, сыныптан тыс тәрбие сағаттарының қай кабинеттерде өтетіні қызыл, көк, жасыл түске байланысты бөлініп, келген қонақтар өз таңдауларын жасады.

Ауданымыздың мектептерінен 60-қа жуық мұғалімдер қатысып, тәжірибе алмасты. Мектепте болып жатқан жаңа өзгерістерді басқа мектеп мұғалімдерімен алмасу – кәсіби қоғамдастық құру болып табылады. Оқу мен оқытуда жаңа әдіс-тәсілдерді оқу үрдісіне ендіру арқылы оқушының білім сапасын арттыру, мұғалімнің кәсіби шеберлігінің дамуы, шығармашылық дағдысы қалыптасып, жаңа әдіс-тәсілдер мектеп тәжірибесіне еніп таратылады. Мектеп аралық қоғамдық қарым-қатынас нығайтып, көшбасшылық дағды қалыптасады. Бір мектеп жеткен жетістікке екінші мектепті жұмылдыру мақсатында Киров ОМ мұғалімдерінің ішінен деңгей курстарын өтіп, сертификат алған біраз ұстаздар өздерінің озық тәжірибелерімен алмасуға қашан да дайын болды. Жоспарға сәйкес алдымен 3 сабақ өткізілді.

«Сабақ беру жай ғана шеберлік емес, ол жаңадан жаңаны табатын өнер» деп Жүсіпбек Аймауытов айтқандай, мектебіміздің II, III деңгей курсын бітірген мұғалімдері аудан мұғалімдеріне сабақ берудің қыр-сырын көрсетті.

Физика пәнінің мұғалімі Б.Р. Альтаева 8 қазақ сыныбымен «Физикалық құбылыстар» тақырыбында өткізілген сабақта өмірдегі болып жатқан табиғи құбылыстарды сабақпен ұштастыра отырып, оқушылармен физикалық алуан түрлі тәжірибе жасап, булану, өру, қатып қалу, суға айналу сияқты сиқырлы тәжірибелер жасауды оқушыларға меңгерті. III деңгей мұғалімі Д.Б. Қусайнова 5 сынып оқушыларының сөйлеу мәдениетін жақсартуға қазақ тілінен Фонетика тарауы бойынша қазақ алфавиті әріптерінің дыбысталуы, жазылуы, айтылуы, бөлінуінің

құпияларын оқушыларға ашты.

I деңгей мұғалімі С.В. Губарева 8 орыс сыныбында «Витамин» деген тақырыпта дәрумендердің пайдасы, зияны, ащы-тұщысы, денсаулыққа байланысымен ұштастыра отыра, медициналық көзқарас, білім жағынан әр салаға байланысты сабақтың мақсатын ашты. Бұнда сабақтың жаңа инновациялық үлгідегі түрлері алуан түрде өзгертіліп берілді. Сабақ құрылымының жасалу қыр-сырын меңгерген ұстаздардың ұшқыр ойлары ерекше болып, мұғалімдердің көңілінен шығып, өздерінің педагогикалық міндеттерін сенімді түрде орындады.

Бағдарламаға сәйкес, 2 кезекте, яғни 2 сабаққа келген мұғалімдермен коучинг өткізу еді. Коучинг – бұл жұмыс тәсілі, оқыту мен оқуды жақсарту мақсатында кәсіби дамуға қолдау көрсететін процесс. Коучинг арқылы мұғалім өз үйренгенін басқа педагогтерге үйретіп, олардың кәсіби дамуына ықпалын тигізді. Осы мақсатта Киров ОМ мұғалімдері Абаева К.М., Нукушев У.Б., Горбачева З.Н. сынды I, II деңгей бітірген мұғалімдері әр тақырыпта коучинг өткізді.

«Мен сендерге сенемін, мен сендерге білім беремін, мен сендерден ең үздік ынталарыңды күтемін» (Гоулман 2002 ж) демекші, коуч – мұғалімдер алдына келген мұғалімдерге сеніп, оларға бір нәрсені үйретіп, ынталандырып, үйренгендерін толықтырып, басқаны үйреткенін қалайды. Сондықтан осы мақсатта III деңгей мұғалімі Нукушев У.Б.

«Көшбасшылыққа» қатысты, тәлім алушыларға әр уақытта көшбасшылық танытып, проблема шешуде дұрыс шешім қабылдауда жаңылыспаудың кілтін ұсынып жатса, I деңгей

мұғалімі Абаева К.М. 7 модульдің біріншісі - «Оқыту мен оқуда жаңа әдіс-тәсілдерді қолдану» модулінің «диалогтық оқыту» әдісінің қыр-сырын түсіндіріп, сабақты ұйымдастыруда жақсы дағдыларға сүйеніп отыра, оқушыны ынталандыру, сиқырлы әдіс-тәсілдері, сөйлеу мәдениетін дамытуға арналған әдістің құпияларын ашты. I деңгей мұғалімі Горбачева З.Н. әдетте кездешісоқ уақытта туып жататын келіспеушілікті басқару үшін не қажет екенін түсіндірді.

Осы заманға сай үздіксіз білім беру стратегиясы мұғалімнің кәсіби-тұлғалық дамуы мен өзін-өзі дамытудан құралады.

Мұғалімнің заманауи кәсіби іс-әрекетінің табиғаты жаңа педагогикалық ойлауды талап етеді. Семинарда сабақ беріп, өз тәжірибесімен алмасқан әр мұғалім – білім беру үдерісінің, оның оқушының шығармашылық тұлғасының дамуына әсер ететіндей етіп құрастырып, ал оқушылардың әрекетін олардың бейімділіктерін ескере отыра, олардың тұлғалық қасиеттерін барынша ашуға тырысып ұйымдастыру үшін бар қабілеттерін салды, яғни өз іс-әрекеттерінің нәтижесін жалпыға ұсынды.

Мұғалімнің заманауи білім беру технологияларын пайдалану проблемасы біліктілікті арттыру үшін өте маңызды, білім алушыларға жоғары талап қойылып, қабылдау, меңгеру мүмкіндіктері үнемі ескеріледі. Семинарда сабақ беру үшін мұғалімдерге қойылған талаптар - кәсіби қасиеттердің жүйесін қамтып, жасалған іс-әрекет табысты және тиімді болуы көзделді.

Оқытатын пәнді, оқыту әдістемесін жетік меңгеру, психологиялық даярлық, жалпы эрудиция, мәдени дүниетаным, педагогикалық шеберлік, педагогикалық техника, қарым-қатынас жасау технологиясын игеру, өз ісіне деген сүйіспеншілік сынды қасиеттерді меңгерген мұғалім өз сабағын жоғары шеберлікпен көрсете алады деген ұстаныммен мұғалімдер өз ісіне жауапкершілікпен қарап, дайындалды.

Осындай кәсіби құндылықтарды іске асыру мақсатында сабақ және коучинг өткізген мұғалімдерге тәжірибе алмасуда «бір нәрсе болса да, үйреніп кетейін» деген мұғалімдердің көңілінен шықты. Бағдарлама бойынша үшінші сабақ тарих, қазақ тілі, орыс тілі пәндерінен III деңгейден өткен мұғалімдер: Билялова Г.С., Досмагамбетова Б.Б., Муканова Г.Б. өз пәндерінің шеберлігін көрсетіп, кәсіби педагогикалық іс-әрекеттерінде жаңа әдіс-тәсілдерді жүзеге асырып, оқушылармен тұлғаралық қарым-қатынас жасап, тұлғаның өздігінен дайындалып, дамуына әсерін тигізді. Топтық жұмыстың мүмкіндіктерін, оқушылар арасындағы ынтымақтастық, идея алмасу, топ мүшелерінің сөйлеу арқылы өзара әрекет ету жұмысының қырларын ашты.

Ендігі кезек сыныптан тыс тәрбие сағатына келді, бұл орайда жоспарға көптеген ұсыныс жасалды, сыныптан тыс тәрбие сағаттарының алуан түрлілігін ескере келсек те, көп ақылдасып, ойланып, елімізде болғалы жатқан елеулі мерекелерге басты назар аудардық. Мектеп басшылығына Қазақ халқы іргетасының қаланғанына се-

бепкер болған Қазақ хандығының құрылғанына 550 жыл, Ұлы Жеңістің 70 жылдығы атаулы даталарына байланысты үлкен іс-шара неге өткізбеске деген ұсыныс білдірдім. Ұсынысымды басқа мұғалімдер қоштап, бір ауыздан қабылдады. Осындай үлкен іс-шараларды ұйымдастыру жұмысы мектебіміздің тарихшыларына жүктелді. Атаулы мерекелерге арнайы сабақ жоспарлары құрылып, көптеген бейнероликтер қаралып, жақсы мазмұнды сабақтар жасалды. Сабаққа қатысқан мұғалімдердің көңілінен шықты.

Ұстаз мамандығының көтерген жүгі ауыр, қойылатын талап күшті, осының бәрін мұғалім мамандығында игеру қашанда педагогикалық шеберлікке жатады. II деңгей Курсынан өткен қазақ тілі пәнінің мұғалімі Шакирова Ж.С. 8 қазақ сынып оқушыларымен 1941-1945 жылдары Ұлы Отан соғысы жылдарына шолу жасап, соғысқа қатысқан қазақ батырлары тақырыбында жақсы тәрбие сағатын өткізді. Сабақ барысында сабаққа қатысқан мұғалімдердің жүрегі бір бүлілдеп, бір толқыған күйге енді.

«Қазақ хандығының құрылғанына 550 жыл» тақырыбына 9-10 сынып оқушыларымен қазақ елі іргетасының қалануына себепкер болған атақты хандарымыз туралы мектептің география пәні мұғалімі Оспанов Р.З. деңгейлік курстан өтпесе де, оқушыларға сабақ берудің жаңа әдіс-тәсілдерін қолдана отырып көрсетті. «Құқықтық тәрбие» барлық білім беру мекемелерінде алға қойылған талаптардың бірі болғандықтан, мұндай іс-шара да бұл семинарда тыс қалмады. 8-9 сыныптар арасында өткізілген мұндай тәрбие сағатында Бастенова Б.Е. оқушылар арасында топ жарыс ұйымдастырды.

Білім берудегі инновациялық әдіс-тәсілдерді игеруге оқушылардың өмір қажеттіліктерінде пайдалана білу мақсатында өткізілген барлық сыныптан тыс іс-шаралар мұғалімдердің көңілінен шықты. Бүгінгі күні еліміздің білім беру мазмұны жаңару жолымен келе жатыр, мұнда оқушы бәрінен де артық, толық бағалы мектеп өмірі, армандар мен болашаққа үміт, өзара түсіністік пен қамқорлық, өзгерістер мен инновациялар болып табылады. Оқытудың үлгісін жүзеге асыру үшін сын тұрғысынан ойлайтын, ақпараттық-коммуникациялық технологиялардың дағдыларын игерген креативті педагог қажет, сондықтан біздің елімізде мұғалімдердің осы заманғы технологиялар мен сабақ беру әдістерімен бойынша біліктілігін кең көлемдегі жобасын іске асыруда біздің мектептің жоғарыда аталған мұғалімдері игі істер атқаруда.

«Мұғалімнің жұмысы - қиынның қиыны» деп Әлішер Науаи айтқандай, мұғалім әр уақытта ізденіс үстінде болады, қанша қиыншылық сәттері, ыстығы мен суығына шыдап, әр уақытта кез келген сәтте өзінің педагогикалық шеберлігін қолданып, дамуға тым қатты ықпал ететін жағдайлар болса да, табысы мен әлеуетін жоғарыда ұстап, қаншалықты тиімді еңбек жасаған мұғалімдер еңбегі ерқашанда бағаланады. Семинар соңында мектептің акт залында «Бағалайық өлшеусіз ұстаз еңбегін» атты мектебіміздің оқушылары мен ұстаздарының ұйымдастыруымен шағын концерт өткізілді. Ең алдымен оқушылардың «Қазақстан - ортақ үйіміз», яғни қанша халық тұрса да, олардың достығы мен

татулығы үлкен орын алып отырғанын ашты. Семинар қорытындысы жасалып, аудандық БББ басшысы Қадырова Г.Б. семинарға қатысқан барлық мұғалімдерге сертификаттар табыс етті.

«Барлық ұлы жетістіктер уақытты талап етеді» демекші, осындай семинар өткізу - бір күндік, бір жылдық жұмыс емес, қалыптасып келген көп жылдық нәтижелі еңбектің наны. Сондықтан, семинар өз мақсатына жетті, күтілген нәтижеге қол жеткізілді. Жоспарлаған әрекет мақсаттар міндеттерге сәйкес болып, әдістемелік қызмет іске асты. Озық педагогикалық тәжірибе педагогикалық құндылықты оқу-тәрбие жұмысы барысында алатын практикалық білімдер, икемділік мен дағдылардың жиынтығы, кәсіби шебердің негізі, педагогикалық ғылыми дамуының бірі - жылдар бойы жиналған асыл қазына - білім кілті.

Олай болса, құрметті әріптестер! Әдістемелік ептілікті осындай семинарлар барысында үйреніп, бұдан бұрын алынған білімдерімізді негізге ала отырып, педагог тұлғасының жаңа жағдайларда жұмыс жасауына ұйытқы болайық. Мұғалімнің әлеуетін арттыру үшін игі істер мен білім шыңдарын бағындырайық!

Абаева К.М.
Нұра ауданы бойынша
деңгей мұғалімдерінің
координаторы, Киров ОМ

Наурызым - тойлы нұрлы күн, елімнің сақта бірлігін

Халық өнері – асыл қазына

Қолөнер халық өмірімен,

тұрмысымен бірге жетіліп, біте қайнасып келе жатыр. Қолөнер ше-

мәңгілік борышы мен міндеті. Атам қазақ «өнерлінің өзегі таалмас» деп бекер айтпаса керек. Наурыз айының 17 жұлдызында аудандық тарихи-өлкетану мұражайында көктемнің шуақты мерекесі Наурыз мейрамына орай Қазақ хандығының

лік деңгейі, жұмыстың қиындығы, тақырыптың ашылуы бағаланды.

Оқушыларға дипломдар арнайы номинациялармен берілді. «Ұлттық салт-дәстүрді сақтау» номинациясы бойынша Дон негізгі мектебінің оқушысы Ибрагим Айтолқын, «Табиғи материалдан жасалған ең үздік бұйым» номинациясымен Индустриальный орта мектебінің оқушысы Смағұлова Мадина, «Матадан жасалған ең үздік бұйым» номинациясымен С.Сейфуллин атындағы орта мектебінің оқушысы Балабиева Амина, «Ағаштан жасалған ең үздік бұйым» номинациясымен Д.Шалабекұлы атындағы негізгі мектебінің оқушысы Орынбай Мирас, «Тоқыма техникасы бойынша жасалған ең үздік жұмыс» номинациясымен Дон негізгі мектебінің оқушысы Канафина Айдана, «Ең үздік сурет жұмысы» номинациясымен Дон негізгі мектебінің оқушысы Абенев Марлен, «Ең үздік апликация» номинациясымен Дон негізгі мектебінің оқушысы

дустриальный орта мектебінің оқушысы Дайнеко Вова иеленді. Оқушылар бағалы және ақшалай сыйлықтармен марапатталды. Сонымен қатар, осы сайысқа оқушыларды дайындағаны үшін жетекші мұғалімдерге алғыс хаттар берілді.

Уақыт озған сайын қоғам дамуы жеделдей түсетіні айқын. Қазір еліміз өрлеу үстінде. Қазақстан Республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың еліміздің бәсекеге қабілетті елу елдің қатарына қосылу бағдарламасы - ең басты басымдық. Қай қоғамда болмасын, бүгінгіміз бен кешегімізді қастерлеу - өмірдегі тіршіліктің, қоғамның парызы. Ал қоғамның дамытушысы - адам.

Ақиық ақын М.Мақатаев айтқандай: «Сендердікі - өмір, қоғам, заман да, Сән түзеген қалаң менен далаң да. Барлығы да мұра болмақ аманда, Болашақ деп аталатын Адамға».

Бүгінгі болашақ ұрпақ - ертеңгі қоғамның иесі, сол қоғамның иелері

берлері табиғат сұлулығын өнер туындыларына арқау еткен. Өнер туындыларының бет-бедеріне ширатыла түскен ғажайып өрнектер өзгеше бір тілмен ақтарыла сыр шерткендей. Қазақ қолөнерінің түрі, сапасы, өрнегі, бояуының өмірге келуі көшпелі өмірмен тығыз байланысты. Шебердің қолынан шыққан бұйымдар - күнделікті тіршілікпен қатар сол заманның ортақ қолөнер мәдениетінің баға жетпес үлгісі. «Шебердің қолы ортақ» деген мақал ел ішінде бекер айтылмаса керек. Нағыз шеберлікке жету үшін табандылық, іскерлік, талғампаздық, білім қажет. Шығармашылық ізденіс үстіндегі халық шеберлері тұрмысқа қажетті қолөнердің алуан түрлерін ойлап тапты. Өз ұрпағының «сегіз қыралы, бір сырлы», өнегелі, өнерлі болып өсуін мақсат еткен ата-анамыз өз бойындағы бар асыл қасиеттерін ұрпақтан ұрпаққа үйретіп келген.

Әрбір азаматтың ата-тегінің елінің тарихын, ана тілін білуі, ұлтын сүйуі - қасиетті парызы, ал ұлтының әдет-ғұрпын, салт-дәстүрін, мәдениетін, өнерін өмір бойы сақтап, ұстануы, дамытуы - ата-баба рухы алдындағы

550 жылдық мерейтойы ұштастырылған, оқушылардың ұлттық сана сезімін ояту, өскелең ұрпақты патриоттық тәрбиеге баулу, халқымыздың қолөнерін дамыту, оқушылардың шеберліктерін жетілдіру, бағалау мақсатында «Халық өнері - асыл қазына» атты қолөнер шеберлері сайысының көрмесі өтті.

Көрме қазақтың шашу шашу салтымен және аудандық Мәдениет үйінің «Жадыра» ансамблінің биімен ашылды.

Көрменің ашылу салтанатында аудандық тарихи-өлкетану мұражайының директоры Адиша Көнекбайқызы Есмағамбетова оқушылар мен ұстаздарды келе жатқан Ұлыстың Ұлы күні - Наурыз мейрамымен құттықтап, ізгі тілектерін білдірді. Келесі құттықтау сөз білім беру бөлімінің әдіскері Г.Ж.Ескеноваға берілді. Сондай-ақ жастар тарапынан Жастар орталығының директоры М.А.Жұматаева өзінің ізгі тілектерін білдірді.

Әділқазылар алқасы сайысымыздың қорытындысында келесі бағалау жұмыстарын жүргізді: жасалған жұмыстың шығармашылық және эстетикалық деңгейі, автордың шебер-

Өлке Сағида, «Ең үздік бисерлік жұмыс» номинациясымен С.Сейфуллин атындағы орта мектебінің оқушысы Ақшалова Алтын марапатталды.

«Жүзден жүйрік, мыңнан тұлпар» демеуші, III орынды «Қазақ ханы - Абылай» портретімен Киевка №2 қазақ орта мектебінің оқушысы Ахметова Айгүл, II орынды «Алтын адам» ағаштан жасалған жұмыс бойынша Щербаков орта мектебінің оқушысы Кумарбек Меиржан, I орынды «Қазақ хандығына 550 жыл» мүсінін жасаған Киевка №2 қазақ орта мектебінің оқушысы Боташ Мирас иеленді. Сайысымыздың бас жүлдесін «Қожа Ахмет Йассауи кесенесін» жасаған Ин-

халқымыздың тұрмыс қажеттілігінен туындаған ұлттық өнер мұраларын сақтап, сұрыптап, қазіргі уақытта сәнді етіп, ұлттық мәдениетімізді қолданбалы сәндік қолөнермен өркендету. Қазіргі кезде жаңа өмір өзінің жаңа талаптарын қойып отыр. Оның міндеті - өнердің бұрынғы келбетін бүгінгі күнге табиғи етіп жаңарту.

Бүгінгіміз бен келешегімізді нәрлі қайнарына айналдыру - әрқайсымыздың борышымыз.

Л.А.Мажит, Нұра ауданы тарихи-өлкетану мұражайының қызметкері

Тіл – ой-сана, парасат

Нұра аудандық мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі наурыз айында орыс ұлты жастары арасында «Тіл – парасат» тақырыбында қазақ тілі білгірлерінің, «Ой-сана» қазақ жастары арасында орыс тілі білгірлерінің байқауын өткізді. Жастар арасында мемлекеттік тілді және көптілділікті насихаттау, қазақстандықтардың лингвистикалық капиталын

қазақстандық рухани бірлікті қуаттап, отансүйгіштік сезімді арттыру мақсатында 14-22 жас аралығындағы өзге ұлт өкілдері бақтарын сынады.

Байқау шарттары бойынша қатысушылар үш кезеңді тапсырмадан өтуге тиіс: қазақ тілінің лексикасы мен грамматикасын білуге арналған тест тапсырмасы, ұсынылған тақырып бойынша көлемі 1,5-3 беттік эссе жазу, диалог құру, әділ

дамыту, жастардың тілдерді үйренудегі қабілеттерін қалыптастыру,

қазылардың сұрақтарына жауап бере білу, «үй тапсырмасы» бөлімі бойынша Ұлы Отан соғысы тақырыбына арналған прозалық немесе поэзиялық шығармаларды жатқа оқу. Жай оқып қана қоймай, орындау шеберлігі, тіл тазалығы, көркем шығарманы таңдау талғамы, сахнада өзін-өзі ұстау мәдениеті мен сахналық киіміне баса назар аударылды. Ұлты қазақ жастары арасында «Ой-сана» байқауына орыс тілі білгірімін

деген сегіз білгір қатысты. Шеркенова Жұдыз, Насырбай Самат, Қабыкен Камилла, Беліспай Әсем,

жұмажан Әлия Жаңбырбайқызы белсене қатысты. Солардың ішінен Ибрагим Елдос 3-орын, Шеруова Еркежан 2-орын, Жапанова Аружан жүлделі 1-орынды жеңіп алды.

Орыс ұлты жастарының арасында өткен «Тіл-парасат» атты байқауға аудан бойынша бес үміткер қатысты. Аталған сайыста Акмалова Ияна Мансуровна, Брауэр Мария белсенділік танытса, Нестеренко Маргарита 3-орын, Ремесник Валентина 2-орын, Щербаков орта мектебінің 11-сынып оқушысы Бережнова Анастасия 1-орынды жеңуде алдына жан салады.

Тіл – ұлттық дамудың бірден-бір көрсеткіші. Тілі нашар елдің ертеңі күнгі, тілдің әлсіздігі ұлттың әлсіздігі рухани жағынан әлсіреуіне алып келеді. Ендеше, болашағымыздың негізі боларлық ұлттық болмысымыз – тіліміздің көркеюіне жанашыр болайық.

Әділхан Сапар

Наурыз - достық пен бірлік мерекесі

Жұлдемиз – Наурыз мерекесіне!

Спорт

Ұлыстың Ұлы күні қарсаңында Қарағанды қаласы “Дәулет” спорт кешенінде қазақша күрестен наурыз мерекесіне арналған 2003-2004 жылы туылған жасөспірімдер арасында

ОМБЖ (Жас сұңқар) спорт мектебінің біріншілігі өтті. Кертінділік жаттықтырушы Биженов Нұрболат бұл жолы да Исин Диас, Сайран Нұрдаулет, Қамкенов Диас, Біркенев Дидар, Жақанов Диас, Жақия Ерасыл, Самар Серік сынды жеті спортшысын сақдай-сай етіп дайындап барды. Бұл жолғы жұлдегерлер 32 кг салмақтағы Жақия Ерасыл мен 55 кг салмақтағы Самар Серік болды. Екеуі де үшінші орынға табан тіреп, еңбектерінің жемісін көрсетті. -Біздің бұл жолғы жеңісіміз Ұлыстың Ұлы күні - Наурыз мерекесіне шашуымыз болмақ. Намысын қолдан бермейтін осындай бүлдіршіндер барда еліміз көктеп дегері берсін, - дейді жаттықтырушы Нұрболат Биженов.

* * *

Салмақты жүлде

Астана қаласында Дзюдо күресінен Республикалық турнир өтті. Жеті мем-

қорғап шықты. Жақанов Диас пен Жақия Ерасыл мықты ойын көрсетті, дегенмен сәттілік қарсыластары жағына ойысып кетті. Топ жарған Сүйінбай Дархан 38 кг салмақта ІІ орын иеленсе, Тельман Әділ 55 кг салмақта жүлделі ІІІ орынмен оралды. Әрине, бұл жеңіс жаттықтырушысы Биженов Нұрболаттың іскерлік шындауы екені анық. Төккен тер мен еткен еңбек жұлделеріңді салмақтай берсін! Іске сәт, жеңісті күндер жиі болғай!

лекет қатысқан ашық турнирға М.Сүлейменов атындағы орта мектеп оқушылары ауданымыздың намысын

Нұрыш Нақшпова

Районная спартакиада школьников В тройке призеров

13 марта 2015 года на стадионе «Нура» ДЮОСШ совместно с районным отделом образования проведены соревнования по волейболу среди юношей и девушек в рамках спартакиады школьников Нуринского района. С приветственным словом к участникам обратился руководитель отдела физической культуры и спорта Ж. Иманшев, поздравив с началом соревнований и выразив благодарность приехавшим командам. С программой предстоящих соревнований спортсменов ознакомил заместитель руководителя ДЮОСШ С. Есенов. В соревнованиях приняли участие команды, победившие в кустовых соревнованиях. Среди девочек: КСШ №1, СШ им. Мынбаева, СШ им. Асубаева, Щербаковской СШ. Среди юношей участие в соревнованиях приняли спортсмены команд: Путь Ленинской СШ, СШ им. Мынбаева, СШ им. Асубаева и Щербаковской СШ. Все игры проходили по круговой системе. Среди девочек не было равных

команде КСШ №1, второе место заняли девочки СШ им. Асубаева. Тройку призеров замкнули девочки СШ им. Мынбаева. Лучшими игроками признаны Д. Жанкуатова, К. Лих, С. Иваннишина. Среди юношей игры проходили в упорной борьбе. С наибольшим перевесом победу одержали волейболисты Путь Ленинской СШ. Вторыми были юноши СШ им. Асубаева. Тройку лидеров замкнула команда СШ им. Мынбаева. Лучшими игроками соревнований признаны Р. Мухамединов, Д. Беляев, Н. Кушыман. Команды и лучшие игроки были награждены кубками и грамотами Районного отдела образования. Нужно отметить, что 26-28 марта 2015 года победители районной спартакиады будут защищать честь Нуринского района в г. Караганде на областных соревнованиях. Пожелаем нашим волейболистам победы!

А. Жаркен методист районного отдела образования

Әкім бол, халқыңа жақын бол

Бірлік барда – береке бар

Ұлыстың Ұлы күні мерекесі қарсаңында «Қарағанды облысы ауыл шаруашылығы, қайта өңдеу ұйымдары және мемлекеттік мекемелер қызметкерлерінің жергілікті кәсіподағы» қоғамдық бірлестігінің Нұра ауданы бойынша өкілдігі Нұра ауданы Тікенекті ауылының әкімі Тажимов Сембай Айтауұлын 55 жасқа толған мерейтойына байланысты облыстық кәсіподақ ұйымының мақтау грамотасымен марапаттады.

Сембай Айтауұлы - қандай марапаттауға болса да лайық азамат. Олай дейтініміз, шағын елді мекендерде ел көшіп, ауыл аңтарылып қалып жатқан уақытта мектеп жабылып қалмасын деп, еліне ел көшіріп әкеліп, Тікенектісін гүлденіп отыр. Жеке кәсіпкерлермен тіл тауып, төрт отбасын жан-жақтан көшіріп әкелді. Екі отбасын Жәйремнен, бір отбасын Талдысайдан, бір отбасын сонау Көкшетаудан қоныс аудартып, мектеп жасындағы он бір оқушыны қамтыды. Барлық отбасын үймен қамтамасыз етіп қана қоймай, алдарына мал салып, жұмысқа орналасып кетулеріне де жағдай жасап берді.

-Мына заманда тұрғылықты, үйреншікті жерлерін тастай көшу - кімнің болса да, көңіліне күдік ұялатуы қалыпты нәрсе. Дегенмен ауылымның мырза жігіттері қол ұшын беруде, еш аянған жоқ, азамат екендіктерін дәлелдеп берді, - дейді әкім мырза, - ісім алағабасса, ол, әрине, елімнің арқасы, - деді тағы жымылып.

Еңбек жолын 1980 жылы Теңіз ауданы «XXII партсъезд» атындағы ауылдың №3 бөлімшесінің қарапайым ғана зоотехнигі болып бастаған Сембай Тажимов талай қырды, ауыртпалықты артқа тастады. Жан

жары Ләззат екеуі екі қыз, бір ұл тәрбиелеп оқытып, тағдырдың ыстық-суығында да бірге келеді. Отыз бес жылғы еңбек өтілінің он төрт жылында өкім болған екен. «Өкіммін» деп қарап тұрар ол жоқ - басты қасиеті - қарапайымдылығы. Қамыққанды қолдап, жылағанды жұбатып,

қуанғанды қошеметтеп, қашан да елімен бірге. Алыс ауылдың ауыртпалығын сонда тұратындар ғана өте жақсы түсінеді. Еңбекқор, білімді, өз ісіне адал, ұлттық болмыс-бітімі өзгеше-ақ сөйлеп, адал күлетін Сембай Тажимов - тиянақты. Бірлігі мен ынтымағы жарастық тапқан Тікенекті берекелі болып отыр.

Нұрыш Нақшпова

Мектеп тынысы

АНА - ӨМІР ТІРЕГІ

Ана десем шешек атып жанары, Өмірімнің бастау алар жаңа әні. Ана деген тіршілікте пана боп, Әрбір үйде жұлдыз болып жанады. Арулар - аяулылар, ардақтылар, Өмірдің жылуы боп қалмақ бұлар. Арулар - тіршілікке күре тамыр, Өмірді бір-біріне жалғап тұрар, - деп

жалғаған, өсер ұрпағына құндақтағы шағынан ізгіліктің дөнін еккен аналар мерекесі және біздің ару қыздарымыздың мерекесі жоғары деңгейде аталып өтті.

Қазақ әйел затын ерекше қадірлеген. Ұрпақтың анасы, ұлттың ұйытқысы деп білген. Мерекелік бағдарламаның

ақиық ақын Мұқағали Мақатаев жырлағандай, бір қолымен әлемді, бір қолымен бесікті тербеткен аналардың еңбектерін сөзбен айтып жеткізу мүмкін емес. Наурыз айында Балықтыкөл негізгі мектебінде «Ана - өмір тірегі» атты оқушылардың ұйымдастыруымен мерекелік қойылым өтті.

Аяулы аналар, ардақты арулар мен ұстаздар қауымын жылағанды дәстүр бойынша 8 наурыз - Халықаралық әйелдер күнімен құттықтап, ғұмырыңызға саулық, өміріңізге сәттілік тілеп, той тойланды. Жер бетіндегі тіршіліктің өзегін келешекке

қадірлі қонағы, өсер ұрпаққа үлгі бола білген зейнеткер ұстаз, аяулы ана Ынтықбаева Жанкүл Ынтықбайқызы оқушылардың өнеріне көзайым болды. Мектеп білім алушыларына әжелер, ақ жаулықты аналар өздерінің жылы лебіздерін, ізгі ниеттерін білдіріп, қажырлы еңбектерінің арқасында шығармашылық табыстарға жетулеріне тілектестіктерін білдірді. Мереке концерттік бағдарламамен ғана шектеліп қалмай, би кешімен жалғасын тапты.

Т.Ө. Аманжолова, Балықтыкөл негізгі мектебі

Иммунизация против кори

В марте 2015 года отмечается проведение дополнительной иммунизации против кори лиц от 15 до 19 лет.

Эффективность проведения дней иммунизации будет зависеть от достижения высокого уровня охвата вакцинацией, проведения иммунизации в короткий срок (1 – 2 недели), качества разъяснительной работы среди населения.

Для проведения будет использоваться 10 – дозная, живая, сухая вакцина против кори производства Индии, которая рекомендована к применению ВОЗ.

Иммунизации будут подлежать лица в возрасте от 15 до 19 лет, независимо от организованности и прививочного статуса, за исключением лиц, имеющих постоянные противопоказания к данной вакцине.

Постоянные противопоказания к вакцинации против кори являются:

1. Лица, переболевшие корью.
  2. Иммунодефицитные состояния, включая ВИЧ – инфекцию.
  3. Злокачественные новообразования, включая злокачественные заболевания крови.
  4. Выраженная анемия и другие тяжелые заболевания крови.
  5. Лица, длительно получающие гормоны или лучевую терапию.
  6. Беременность.
  7. Аллергия на белок куриного яйца.
- Временные противопоказания:
1. Острые заболевания центральной нервной системы (менингиты, энцефалиты)
  2. Острый гломерулонефрит.
  3. Острые инфекционные заболевания.
  4. Больные с обострением хронических заболеваний.

5. Введение иммуноглобулина или препаратов крови.

На введение любой вакцины в организм возможно развитие поствакцинальных реакций. Они проявляются, в основном, спустя 5 – 12 дней после вакцинации синдромом, напоминающим легкий вариант кори: незначительное повышение температуры тела, кратковременные высыпания мелкой пятнисто – папулезной сыпью. Все эти явления считаются нормальной прививочной реакцией на введение живых, ослабленных вирусов и проходят в течение 1 – 2 дней.

В случае несоблюдения безопасной практики иммунизации могут развиваться осложнения: абсцесс в месте введения вакцины, синдром токсического шока, который развивается внезапно, характеризуется лихорадкой, рвотой, водянистым стулом, развивающимся в течение нескольких часов после иммунизации. Анафилактический шок, который развивается в промежутке до 4 часов после введения вакцины.

Вышеперечисленные осложнения подлежат обязательной регистрации.

Коллапс (обморок), который развивается чаще всего у подростков, не является осложнением, но подлежит регистрации.

Все медицинские работники, задействованные в проведении дней иммунизации, должны знать основные клинические признаки поствакцинальных реакций и осложнений и быть готовыми к проведению экстренных мероприятий в случае их возникновения.

Г. Исакова
Врач-инфекционист высшей категории

Коммунальные услуги

Уважаемые потребители!

ТОО «Жезказган энергосбыт» сообщает о снижении цены на электрическую энергию с 1 марта 2015 года для населения. Снижение цены связано с уменьшением расходов на покупку электрической энергии у энергопроизводящих организаций.

С 1 марта 2015 года среднеотпускная цена на электроэнергию для потребителей регулируемого рынка Карагандинской области составляет 17,03 тнг/кВтч без НДС:

- население – 16,81 тнг/кВтч без НДС (18,83 тнг/кВтч с НДС);
- прочие потребители – 17,47 (19,57 тнг/кВтч с НДС).

При наличии многотарифных приборов учета дифференцированные тарифы по зонам суток:

- 1) для физических лиц:
  - зона дневного потребления (7.00-23.00) – 22,30 тнг/кВтчас без НДС (24,98 тнг/кВтчас с НДС);
  - зона ночного потребления (с 23.00-7.00) – 5,49 тнг/кВтчас без НДС (6,15 тнг/кВтчас с НДС);
- 2) для прочих потребителей:
  - 7.00-19.00 – 17,47 тнг/кВтч без НДС (19,57 тнг/кВтч с НДС);
  - 19.00-23.00 – 39,85 тнг/кВтч без НДС (44,63 тнг/кВтч с НДС);
  - 23.00-7.00 – 5,7 тнг/кВтч без НДС (6,38 тнг/кВтч с НДС).

Пресс-служба ТОО «Жезказган энергосбыт»

Информирует дорожная полиция

Профилактическое мероприятие «Автобус»

1. В период с 10 по 17 марта т.г. на территории Нуринаского района проводится профилактическое мероприятие «АВТОБУС»

2. В ходе проведения ПМ «Автобус» осуществлять рейдовые мероприятия с участием сотрудников дорожно-патрульной полиции, участковых инспекторов полиции ОВД Нуринаского района, местных исполнительных органов (ОЖКХ), налоговых органов, представителей предприятий, осуществляющих перевозку пассажиров по выявлению и пресечению нарушений правил дорожного движения и правил перевозки пассажиров, допускаемых водителями, осуществляющими автомобильные перевозки пассажиров, при этом обратив особое внимание на:

- наличие разрешительных документов на осуществление регулярных перевозок (свидетельство на право обслуживания маршрутов);
- техническое состояние автобусов, соответствие их конструкции установленным требованиям, проведение технического осмотра;

- соблюдение водителями режима труда и отдыха, а также установленных норм перевозок пассажиров.

- исключить участие на городских и пригородных пассажирских перевозках автобусов (микроавтобусов) с нарушениями правил эксплуатации.

- активизировать профилактическую работу по выявлению и пресечению нарушений за управление транспортом в состоянии опьянения, превышения установленной скорости движения, нарушений правил обгона, встречного разъезда, маневрирования, проезда перекрестков и пешеходных переходов, пользования ремнями безопасности, мобильными телефонами при управлении транспортными средствами, не прошедшими государственной технической осмотр.

Ж. Балтин
Старший ГАИ ГДТИ ОАП ОВД Нуринаского района ст. лейтенант полиции

Мелкое хищение – уголовное правонарушение

Гр. П. совершил мелкое хищение чужого имущества, совершенное в незначительном размере, при следующих обстоятельствах.

24 января 2015 года, в период времени с 12.00 до 13.00 часов, гр. П. пришел к дому, расположенному в п.Киевка по ул.Айнабекова, 84, где проживает его бывшая сожительница, гр. Т., для того, чтобы попросить у нее колосник печного отопления. Однако гр. Т. не оказалось дома, и у гр. П. возник преступный умысел на совершение мелкого хищения чужого имущества. Осуществляя задуманное, гр. П., увидев во дворе дома колосник печного отопления, расположенный на металлическом котле, подошел к данному котлу

и оттуда тайно похитил колосник печного отопления, принадлежащий гр. Т., причинив последней материальный ущерб на общую сумму 2 800 тенге.

Приговором суда 10 февраля 2015 года гр. П. признан виновным в совершении уголовного правонарушения, предусмотренного ч.1 ст.187 УК Республики Казахстан, и по данной статье ему назначено наказание в виде штрафа в размере 25 (двадцать пять) месячных расчетных показателей, т.е. в сумме 49 550 (сорок девять тысяч пятьсот пятьдесят) тенге.

Пресс – служба Нуринаского районного суда

Профилактика наркомании

Нет наркотикам!

В послании к народу Казахстана Президент страны Н.А. Назарбаев одним из приоритетных направлений определил заботу о здоровье населения, страны. «Здоровье народа - богатство страны», - гласит старая народная пословица. Увы, наркомания и алкоголь имеют место в нашей жизни, захватывая многие слои нашего общества, имея тенденцию к росту и распространению среди молодежи, подростков и даже детей. Главную роль в формировании поведения подростка играет микросоциальная среда, в которой молодой человек общается, в первую очередь - семья.

Правильное социальное и нравственное становление молодого человека, привитие ему высоких гражданских качеств должны осуществляться одновременно с профилактикой всех негативных явлений и процессов, имеющих место в нашем обществе. Одним из таких негативных процессов следует считать наркоманию. Молодежная девиация – это особенно острая в наши дни проблема. Педагоги, социологи, психологи, медики, юристы, журналисты регулярно занимаются изучением мотивов и форм дивантного поведения подрастающего поколения.

Проводятся многочисленные исследования, акции, ставятся фильмы, пишутся монографии, масса научных публицистических статей, создаются фонды. Однако проблема на сегодняшний день остается нерешенной. Жизнь показывает, что вредные привычки, как фактор риска, перерастают в пагубный для молодежи образ жизни, оказывают опасное влияние на здоровье. Их следствием стало увеличение за последние годы заболеваемости, травматизма, инвалидности, смертности, а также обострение криминогенной ситуации.

Каковы же основные причины и механизмы развития наркомании в подростковом возрасте?

Молодой организм биологически отличается от организма взрослого человека. Это сложный период перехода от опекаемого детства к самостоятельной жизни с активными нейрогормональными бурями, во время которых человек особенно уязвим и подвержен влиянию извне. Стремление к самостоятельности, желание уйти от контроля взрослых зачастую проявляется в неадекватных формах поведения, в том числе совершение хулиганства, уходы из дома, употребление наркотических и других одурманивающих средств.

Мотивы употребления наркотических средств:

- А) Любопытство - стремление к познавательной деятельности. «Что такое наркотики, если их употребляют, значит, в них что-то есть?».

- Б) Подражание, групповые мотивы – даже не имея желание что-либо употребить, подросток не может пойти против группы, опасаясь наказания или быть «не как все».

- В) Стремление изменить положение, уйти от существующих проблем (неблагополучная обстановка в семье).

- Г) Поиск развлечений и престижность в глазах сверстников.

Понятие «наркомания» происходит от греческих слов «нарке» - что значит сон, оцепенение и «тапия» - страсть, безумие.

Наркомания – это заболевание, выражающееся

в том, что человек находится в наркотической зависимости, и его жизнедеятельность поддерживается на определенном уровне только при условии постоянного приема наркотических средств, что ведет к глубокому физическому и психическому истощению. В результате чего у человека проявляется наркотический синдром – сочетание признаков, характерных для наркомании.

Наркомания – это преступная болезнь, которая поражает не только конкретную личность, но и общество в целом. Лечение наркоманов требует больших затрат со стороны общества, поэтому эффективная борьба с наркоманией дает возможность использовать эти средства на другие цели.

Основными признаками наркомании являются: Психическая зависимость – это постоянное стремление принимать наркотические вещества для достижения состояния эйфории.

Физическая зависимость – заключается в постоянной потребности вводить в организм наркотические средства с целью предупреждения наступления мучительной, невыносимой боли. На проявлениях наркомании, токсикомании несовершеннолетних сказывается влияние особенностей, связанных с психологией подросткового и юношеского возраста, склонность к подражанию, недостаточное развитие системы навыков социального торможения.

Употребление наркотиков вообще и особенно несовершеннолетними происходит чаще в группе, что усиливает вредные последствия и негативные проявления со стороны участников группы. Одной из причин распространения наркомании является недостаточное использование силы закона к лицам, склоняющим к употреблению наркотических средств несовершеннолетних (ст. 133 УК РК).

Борьба с наркоманией и токсикоманией несовершеннолетних является комплексной проблемой многих государственных ведомств и общественных формирований.

Наиболее эффективной считается ранняя профилактика, необходимо предупредить и уберечь ту часть молодежи, которая еще не попала в беду.

Ответственность за правонарушения и преступления, связанные с незаконным оборотом наркотических средств, предусмотрена ст. 296 УК РК, а также неприятия мер к пресечению сбыта и (или) немедицинского потребления наркотических средств в увеселительных заведениях, пропаганды и незаконной рекламы наркотических средств, психотропных веществ и прекурсоров, а также управления транспортным средством в состоянии наркотического опьянения (ст.422,423, 608 КРКоб АП).

Наркомания для несовершеннолетних и молодежи сегодня очень опасна во всех формах ее проявления и имеет далеко идущие тяжелые последствия. Профилактика по предотвращению ее распространения требует комплексного подхода всеми заинтересованными ведомствами.

К. Мырзаханов
Начальник ОАП ОВД Нуринаского района капитан полиции

«Қазақстан Республикасы ұлтық экономика Министрлігінің тұтынушылардың құқықтарын қорғау Комитеті Қарағанды облысы тұтынушылардың құқықтарын қорғау Департаментінің Нұра аудандық тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасы» РММ-нде сенім телефоны жұмыс істейді: **22-2-65**. Бұл телефонға мемлекеттік қызметкерлер Ар-намыс кодексін, «Жемқорлыққа қарсы күрес» және «Мемлекеттік қызмет туралы» Заңдарын бұзған «Нұра аудандық тұтынушылардың құқықтарын қорғау басқармасының» қызметкерлері жайында хабарлауға болады.

РГУ «Нуринаское районное управление по защите прав потребителей Департамента по защите прав потребителей Карагандинской области» Комитета по защите прав потребителей Национальной экономики Республики Казахстан сообщает о телефоне доверия; **22-2-65**, по которому Вы можете сообщить информацию о фактах нарушения сотрудниками «Нуринаского районного управления по защите прав потребителей» Кодекса чести государственных служащих РК, законодательства Республики Казахстан о государственной службе, о борьбе с коррупцией.

Казахстан - страна свободная от туберкулеза!

Ежегодно 24 марта во всем мире проводится День борьбы с туберкулезом. Именно в этот день в 1882-м году в Берлине доктор Роберт Кох объявил об открытии этой страшной болезни, которая до сих пор угрожает каждому из нас.

Очень трудно уберечь себя от туберкулеза, так как инфекция передается, в основном, воздушно-капельным путем, попадая в органы дыхания от больного человека к здоровому, поэтому заразиться можно где угодно и совсем не обязательно в результате прямого контакта с больным. Возбудителем болезни является микобактерия туберкулеза, или палочка Коха. При активной форме туберкулеза палочка Коха быстро размножается в легких больного и, образно говоря, питается человеческими тканями, разрушая легкие, отравляя организм человека продуктами своей жизнедеятельности, выделяя в него токсины. Идет процесс туберкулезной интоксикации или отравления организма. При отсутствии лечения смертность от активного туберкулеза доходит до 50% в течение одного-двух лет. В остальных 50% случаев нелеченный туберкулез переходит в хроническую форму. Хронический больной живет много лет, продолжая выделять

микобактерии и заражать окружающих.

Туберкулез поражает людей независимо от их социального статуса. Заболеть туберкулезом можно двумя способами: путем заражения или путем активации латентной инфекции (дремлющей инфекции).

Наиболее характерные симптомы туберкулеза: кашель более 3-х недель, общая слабость, снижение аппетита, потеря веса, ночная потливость, одышка при незначительной физической нагрузке и незначительное повышение температуры тела от 37,0о до 37,9о С. В отличие от других микробов, она очень устойчива во внешней среде: способна сохранять свои свойства в земле, в снегу, во льду, устойчива к воздействию спирта, кислоты и щелочи. В то же время палочка Коха погибает под длительным воздействием прямых солнечных лучей, высоких температур, хлорсодержащих веществ. Бактерии разрушаются при нагревании: в течение 20 минут при 60°С и в течение 5 минут – при 70°С.

Как уберечься от туберкулеза? Чтобы уменьшить вероятность первичного заражения окружающих, человек, больной активным туберкулезом, должен придерживаться определенных правил:

- прикрывать рот платком или рукой и отворачиваться при кашле;

- сжигать бумажные носовые платки немедленно после употребления;

- пользоваться отдельной посудой и не позволять пользоваться ей другим.

Хорошим и простым методом обеззараживания является проветривание и вывешивание на солнце одеял, шерстяных и хлопчатобумажных вещей, т.к. прямой солнечный свет убивает бактерии в течение 5 минут (в то же время в темноте бактерии долго сохраняют жизнеспособность, и поэтому наибольшее распространение инфекции происходит в темных помещениях).

Следующие факторы оказывают влияние на способность организма противостоять развитию активного туберкулеза в случае заражения и увеличивают вероятность активации латентной инфекции:

- Качество питания. Существуют веские доказательства того, что голодание или недостаточность питания снижают сопротивляемость организма;

- Потребление токсичных продуктов. Курение табака и употребление большого количества алкоголя значительно снижают защитные силы организма. Такое

же влияние оказывают иммунодепрессанты, применяемые при лечении некоторых заболеваний;

- Другие заболевания. Туберкулезу также подвержены ВИЧ-инфицированные, больные диабетом, лейкозами или лепрой;

- Стресс. Доказано, что стресс и депрессия отрицательно влияют на состояние иммунной системы.

Контроль над туберкулезом в Казахстане является приоритетным направлением и осуществляется в рамках Государственной программы развития здравоохранения «Саламатты Казахстан» на 2011-2015 годы. За последние 10 лет показатель заболеваемости и смертности от туберкулеза снизился. Благодаря скрининговому осмотру, более 70% больных туберкулезом выявляются на ранней стадии заболевания.

В рамках реализации Государственной программы развития здравоохранения «Саламатты Казахстан» на 2011-2015 годы, при организационно-методической поддержке НЦПФЗОЖ с 24 февраля по 23 марта 2015 года в регионах республики проводится месячник по профилактике туберкулеза, приуроченный к 24 марта – Всемирному дню борьбы с туберкулезом. Лозунг месячника: «Казахстан -

страна свободная от туберкулеза!».

Методами выявления туберкулеза являются массовое профилактическое обследование населения, у детей проведение туберкулинодиагностики (R-Манту)

Флюорография является самым доступным и информационно значимым методом скрининга и массовой профилактики в деле раннего обнаружения заболеваний легких и других органов грудной клетки.

Раннее выявление туберкулеза - вероятно, самая большая проблема фтизиатрии на современном этапе.

Таким образом, здоровый образ жизни как один из факторов повышения иммунитета – первый путь ограждения себя от туберкулеза. Конечно, никто не может гарантировать, что даже самый здоровый человек не заболеет, но стремиться максимально сделать все возможное для себя и своего здоровья необходимо. Почему болезнь считается социальной, потому что с ней должно бороться все общество. Вместе мы сможем победить туберкулез!

Г.Шакенова
райфтизиатр

Государственные услуги

Фитосанитарная безопасность

Согласно пункту 3 статьи 6 Закона Республики Казахстан «О государственных услугах» №88 от 15 апреля 2013 года, Правительство Республики Казахстан постановлением № 78 от 12.02.2014 года утвердило Стандарты государственных услуг «Выдача карантинного сертификата на перемещение подкарантинной продукции на территории Республики Казахстан» и «Выдача фитосанитарного сертификата на вывоз подкарантинной продукции за пределы Республики Казахстан».

Государственная услуга – одна из форм реализации отдельных государственных функций, осуществляемых в индивидуальном порядке по обращению услугополучателей и направленных на реализацию их прав, свобод и законных интересов, предоставление им соответствующих материальных или нематериальных благ.

При оказании государственной услуги по выдаче карантинного и фитосанитарного сертификата не предусмотрена возможность обращения услугополучателя в центр обслуживания населения и к иным услугодателям. Услугополучатель имеет возможность подачи заявления через портал при условии наличия электронно-цифровой подписи (ЭЦП), а также автоматически направляется уведомление услугополучателю о готовности документа (карантинного или фитосанитарного сертификата).

Межобластные перевозки подкарантинной продукции осуществляются при наличии карантинных сертификатов за пределы Республики Казахстан при наличии фитосанитарных сертификатов, выдаваемых государственным инспектором по карантину растений территориальных подразделений уполномоченного органа.

Карантинный сертификат – документ, удостоверяющий карантинное состояние подкарантинной продукции, предназначенной для внутригосударственных перевозок. Для получения карантинного сертификата физические и юридические лица подают заявку в территориальный орган по карантину растений, а также за 3 дня до предполагаемого срока отправки груза предъявляют государственному инспектору по карантину растений продукцию для определения карантинного состояния. В заявке указывается наименование подкарантинной продукции, пункт назначения и цель использования. Переадресовка подкарантинной продукции в пути следования или пункте назначения производится с разрешения территориального органа по карантину растений, на территории которого осуществляются эти операции. Ввозимая подкарантинная продукция

вторично подлежит карантинному досмотру в пункте назначения груза.

Фитосанитарный сертификат – документ, удостоверяющий карантинное состояние экспортной продукции. Вывоз из Республики Казахстан подкарантинной продукции должен осуществляться на условиях, предусмотренных межгосударственными договорами и соглашениями Республики Казахстан в области карантина растений, а также требованиями национальных служб по карантину растений стран-импортеров, изложенных в импортном карантинном разрешении. Физические и юридические лица для получения фитосанитарного сертификата подают в территориальные органы по карантину растений заявку за 5 суток до предполагаемого срока отгрузки груза с указанием следующих сведений:

- 1) наименование подкарантинной продукции и ее количество;
- 2) название страны-импортера и адрес назначения подкарантинной продукции;
- 3) требование в области карантина растений национальной службы по карантину растений страны-импортера, указанное в импортном карантинном разрешении или договоре на экспортируемую подкарантинную продукцию;
- 4) сроки и место отгрузки подкарантинной продукции;
- 5) название погранпункта страны-импортера, через который предполагается ввоз груза.

Фитосанитарный сертификат выдается и заверяется личной подписью и печатью (штампом) установленного образца государственным инспектором по карантину растений, проверившим подкарантинную продукцию на наличие карантинных объектов на каждую партию подкарантинной продукции и должен удостоверить ее карантинное состояние, иметь сведения о проведенном обеззараживании, выполнении других дополнительных карантинных требований по поставке этой продукции.

Оригиналы карантинных и фитосанитарных сертификатов выдается грузоотправителю, копии хранятся в деле территориального органа по карантину растений.

Обращаться по адресу: пос. Киевка, улица Колодия, 20., тел.: 21-2-27.

ГУ «Нуринаская РТИ КГИ в АПК МСХ РК».

Ж. Муқанов

Главный специалист отдела сельского хозяйства и ветеринарии Нуринаского района К.Искаков Госуо карантину растений ГУ «Нуринаская РТИ КГИ в АПК МСХ РК»

Информационные системы

Счета-фактуры в электронном виде

С 1 июля 2014 года в Казахстане появилась возможность выписывать счета-фактуры в электронном виде (ЭСФ). С 1 июля 2014 года в Казахстане на добровольной основе появилась возможность выписывать счета-фактуры в электронном виде (ЭСФ).

Выписка ЭСФ производится в Информационной системе электронных счетов-фактур (ИС ЭСФ), администратором которой является Комитет Казначейства Министерства финансов Республики Казахстан. Использование ИС ЭСФ осуществляется на бесплатной основе.

Для того чтобы выписывать ЭСФ, необходимо зарегистрироваться в ИС ЭСФ и стать участником ИС ЭСФ.

В системе ИС ЭСФ применяются ключи Национального удостоверяющего центра Республики Казахстан. ЭСФ хранятся в ИС ЭСФ в течение срока исковой давности, установленного налоговым законодательством, и защищены от несанкционированного доступа.

Преимущества при выписке ЭСФ

- Увеличение срока выписки ЭСФ на 10 дней, по сравнению со сроком выписки счетов-фактур на бумажном носителе, который составляет 5 дней.
- Возможность выписывать ЭСФ в иностранной валюте.

- Возможность делегирования прав по выписке счетов-фактур своим работникам.

- Возможность управления ЭСФ, выписанными структурными подразделениями юридического лица.

- Возможность не предоставления реестра по реализованным товарам, работам, услугам (300.07) в случае, если Вы все счета-фактуры выписываете в электронном виде.

- Возможность не предоставления реестра по реализованным товарам, работам, услугам (300.08), в случае если Вам все счета-фактуры выписаны в электронном виде.

- Экономия бумаги и экономия средств на изготовление печати.

- Оперативная доставка ЭСФ получателю вне зависимости от его местонахождения, а также возможность быстрого обмена сообщениями в ИС ЭСФ между покупателем и поставщиком.

- Возможность исключения ошибок, поскольку ИС ЭСФ производит проверку форматно-логического контроля.

• Исключение дополнительного оформления отдельных первичных бухгалтерских документов (товарно-транспортной накладной, счета на оплату, а также возможность указания в ЭСФ отдельных реквизитов договора).

• Автоматическое формирование счета на оплату с ИС ЭСФ в ИС «Казначейство-клиент» в случае, если получателем товаров, работ, услуг является государственное учреждение, что обеспечивает прозрачность движения электронных финансовых документов к оплате.

Кратко о форме ЭСФ

- Форма ЭСФ утверждена Правилами документооборота счетов-фактур, выписываемых в электронном виде, которые размещены на сайте www.salyk.kz.

- Обязательными разделами для заполнения являются: раздел А «Общая информация об ЭСФ»; раздел В «Реквизиты поставщика»; раздел С «Реквизиты получателя»; раздел G «Данные по товарам (работам, услугам)». В случае, если Вы выписываете ЭСФ в адрес государственного учреждения, то дополнительно заполняется раздел F «Реквизиты государственного учреждения».

- В печатной форме ЭСФ отображаются обязательные разделы. Не обязательные разделы отображаются в случае, если такие разделы заполнены участником ИС ЭСФ.
- Форма ЭСФ позволяет выписывать и получать ЭСФ при осуществлении деятельности в рамках договора о совместной деятельности.

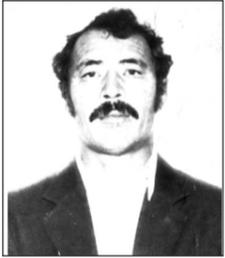
Полезная информация

- Правила выписки ЭСФ, справочную информацию по системе ИС ЭСФ можно получить на портале www.esf.gov.kz
- Call-центр 8-(7172) 58-09-09 (телефонная информационная служба по разъяснению налогового законодательства для налогоплательщиков - физических лиц, в том числе индивидуальных предпринимателей)

УГД по Нуринаскому району

ЕСКЕ АЛУ

Пржевал ауылының тұрғыны болған асқар таудай әкеміз **Алишев Серік Байкәнулының** дүниеден өткеніне 1 наурызда бес жыл толды. Өзіңізді сағынышпен еске ала отырып, жатқан жеріңіз жарық, жаныңыз жаннатта, қабіріңіз Алланың нұрына бөленсін деп, мына жыр жолдарын арнаймыз:

Сағындық қой, жан әке, өзіңді
Ұмытпаймыз мәңгілік жүзіңді.
Әке едің бар баласын аялаған,
Пана едің бар отбасын саялаған.

Дана едің еш адамға қарсы болмай,
Ешкімнен қолда барын аямаған.
Әке едің ақ көңіл аңқылдаған
Жадымызда бейне қалды жарқылдаған.

Ағайын-туыс, дос-жаранды 29 наурызда, сағат 13.00-де, Пржевал асханасында марқұм Алишев Серікке арнап берілетін асқа шақырамыз.

Еске алушылар: жұбайы Шолпан, балалары, немерелері, туыстары. №167

ЕСКЕ АЛУ

Кертінді ауылының тұрғыны, ардақты әке, жанашыр бауыр, отбасының тірегі болған **Қырықбаев Сұлтан Жүнісұлы** 2015 жылдың 15 ақпанында фәниден бақиға аттанды. Өттең... Асау тағдырға қарсы тұра алармысың? Сұм ажал біреуге ерте, біреуге кеш келеді. Амал қанша, қатал тағдыр сені арамыздан алып кетті. Жанымызда болмаса да, жарқын бейнесі ердайым жүрегімізде болары сөзсіз. Жаның жәнната, төнің рахатта, жатқан жерің жайлы болсын деп, өзіңе дұға бағыштап, бір Алладан иман байлығын тілейміз.

Дәлелдеп тағдыр заңның күштілігін,
Қара жер қойнауына түсті құлын.
Жалғанға сыймай кеткен жарқын бейне
Жансыз боп фотода тұр бейнең бүгін.

Кетсең де мәңгілікке көзден ғайып,
Асыл бейнең ешқашан болмас елес.
«Жәннатта жаны болсын» деп сұраймыз,
Алладан дұға қылып ертелі кеш.

Марқұмның қырқына арналған ас 24-ші наурызда, сағат 12.00 және 15.00-де, Кертінді ауылының мектеп асханасында беріледі.

Сағына еске алушылар: жұбайы Галя, балалары: Әсия, Асылбек, Әсел, келіні Динара, немересі Ислам және бауырлары. №176

ЕСКЕ АЛУ

Асыл жар, асқар таудай әкеміз **Дүйсен Өмірбайұлы Таңсықбаевтың** фәниден бақиға аттанғанына сәуірдің 10-ы күні 1 жыл толады. Жатқан жері жарық, топырағы торқа болсын дей отырып, мәңгілікке айырылған әкемізді сағынышпен еске аламыз.

Шаңырақтың түп қазығы болдыңыз,
Бейнеттің де қай-қайсысын көрдіңіз.
Енді ғана зейнеткер атанғанда,
Сұм ажалдың дегеніне көндіңіз.

Арманыңыз асулардай көп еді,
Мал бақсам да, жай жатпаймын деп еді.
Күштарлығы жанып тұрған адамдардың
Жұлдыздары неге ерте сөнеді?

Бәйтерек қой тамырын тереңдеткен
Бүршіктер гүл жарған сайын терең кеткен.
Бұтақтары майысып, сынып жатса,
Не боп қалды деп құлағын елеңдеткен.

Ауруы жанына қатты батты,
Батса дағы өсиетін айтып жатты.
Жапан далада жалғыз қалып қоя ма деп,
Анамызға қимастықпен қарап жатты.

Болдыңыз ғой осы үйдің отағасы, данасы,
Сағынғанда, сүрінгенде көмектесер панасы.
Үнсідікпен есік жаққа қарай- қарай
Кеттіңіз ғой мәңгіге әділ ме екен қарашы?

Қысқа ғана ғұмырда бәрі тәтті,
Осы ауру жағалай жұртқа шапты.
Қайтейік, бір Алланың жазуы ғой
Кейінгілердің өмірі болсын сәтті.

Әке деген асыл ғой, қазынамыз
Үңірейіп қалды орныңыз, сағынамыз.
Кірген кетте төрден қуанып қарсы
алушы еді,
Не шара, тағдырға біз бағынамыз!

Марқұм әкеміздің рухына бағышталған құдайы ас 2015 жылдың 28-ші наурызында, сағат 13.00-де, Шахтер ауылының «Колос» асханасында беріледі.

Сағына еске алушылар: жұбайы Бағдат, балалары, немерелері, жиендері.

ЕСКЕ АЛУ

Кертінді ауылының тұрғыны болған ардақты анамыз **Алина Бақыт Зейнилғабиденқызының** бақилық болғанына 29 наурызда қырық күн толады. Жаны жайсаң асыл анамыздың жарқын бейнесі мәңгі жүрегімізде.

Ардақты әкеміздің тірегі едің,
Тек біздің бағымызды тілеп едің.
Қасиетті біздің қара шаңырақтың
Дүрсілдеп соғып тұрған жүрегі едің.

Хақ тағалам ақ нұрға малындырсын,
Жаннатта жайнап жүзің, жаның жүрсін.
Артыңда ұл-қыздарың бағыштайды,
Құранменен қосақтап сағынышын.

29 наурыз күні, сағат 12.00 және 15.00-де туған-туыс пен алыс-жақын сыйластарды Кертінді асханасында Бақыт анамызға арнап берілетін асқа шақырамыз.

Еске алушылар: балалары, немере, жиендері. №180

Нұра аудандық мұғалімдер кәсіподақ ұйымы, Нұра ауданының білім беру, дене шынықтыру және спорт бөлімі, Нұра ауданының мектептер ұжымы, Балықтыкөл негізгі мектебінің директоры Мұсабеков Қайрат Есжанұлына әкесі

Есжанның

қайтыс болуына байланысты отбасы және туған-туыстарының қайғыларына ортақтаса отырып көңіл айтады.

Нұра аудандық мұғалімдер кәсіподақ ұйымы, Нұра ауданының білім беру, дене шынықтыру және спорт бөлімі, М.Сүлейменов атындағы орта мектебінің ұжымы осы мектептің қазақ тілі және әдебиеті пәнінің мұғалімі Мұқатаева Торғын Болатқызына

ағасының

мезгілсіз қайтыс болуына байланысты отбасы және туған-туыстарының қайғыларына ортақтасып көңіл айтады.

Памяти Сергея Даниловича Шмакова

Прошло 40 дней, как не стало с нами Сергеем Даниловичем Шмаковым.

Еще совсем юношей приехал он по зову сердца в Казахстан на освоение нетронутой степи, полюбил ее, да так, что и остался на всю жизнь. Сергей Данилович Шмаков родился в 1936 году в Удмуртии, там прошло его нелегкое детство и юность. В 1956 году приезжает на целину в Нурунский район, в совхоз им.Пржевальского. С первых дней работы механизатором он показал себя способным, понимающим хлеборобом. Если требовала обстановка, Сергей Данилович сутками не слезал из своего трактора или комбайна. Он всегда был на хорошем счету в бригаде и в взаимоотношениях с товарищами.

Составили семейный союз с Ниной Александровной, обзавелись семьей, пошли дети, а их было четверо: дочери Галина, Светлана, Елена, Надежда и сын Сергей. Всех воспитали, дали образование, и сейчас они живут почти все в Нурунском районе, продолжая дело, начатое их родителями.

За высокие показатели в работе, трудолюбие, безупречный труд Сергей Данилович Шмаков награжден орденом «Трудового Красного знамени», орденом «Славы III степени», медалью «За доблестный труд», медалью «Ветеран труда», медалью «100-летия В.И.Ленина», был ударником коммунистического труда и неоднократным победителем социалистического соревнования.

Память о первооткрывателе, человеке, отдавшем любимому делу всего себя без остатка, останется в наших сердцах надолго, его уход из жизни - это невосполнимая утрата для родных, близких и односельчан.

Прощай, Сергей Данилович, пусть земля тебе будет пухом!

Совет ветеранов Нурунского района

Памяти Рюот Владимира Ивановича

Ты был для нас надеждой и опорой,
Любовью от невзгод оберегал,
Но день твоей кончины скорой
Безжалостно вдруг счастье оборвал.
Нельзя мириться с мыслью, что
Тебя нет с нами.

Никто не знает, когда придет беда,
Одна судьба лишь в этом виновата.
Но ты ушел навеки, навсегда,
Ушел туда, откуда нет возврата.
Все радости ушли с тобой,
Оставив нам лишь скорбь да боль.
Спи, милый, любимый, в царствии небесном.

Дочь Наталья. № 171

ЕСКЕ АЛУ

Киевка кентінің тұрғыны болған **Шерубаев Сәулет Жекенұлының** өмірден озғанына, көзді ашып жұмғанша, бір жыл болып отыр. Бірімізге аға, бірімізге інідей болған бауырымыз ортасына сыйлы, сабырлы, қамқор еді. Қас-қағым сәтте көз жазып қаламыз деп кім ойлаған? Жаратушының ісіне не шара?

Бір жыл бойы мың құбылып тіршілік,
Біздер қалдық іштен тынып, күрсініп.
Ортамызда жайраң қағып жүрмес пе ең,
Қабыл болса, біздер қылған құлшылық.

Бел бүгіліп қайғы салған салмақтан,
Жұрт жиналды жоқтау айтып жан-жақтан.
Еске алып дұға өтеміз мың мәрте,
Адал жаның жай тапсын деп жаннаттан.

Еске алушы жора-жолдастары: Фанил, Байкен, Ғабит, Жеңіс, Валера, Сергей, Абай, Ардақ, Сергей, Еркін. №175

ЕСКЕ АЛУ

Кертінді ауылының тумасы, асыл ана, ардақты әже, аяулы жар болған **Жарасова Сая Жұмабекқызының** дүниеден өткеніне екінші сәуірде бір жыл толғалы отыр. Отбасымыздың берекесі, туған-туыстарының ортасында сыйлы да сүйікті, қайырымды да қамқор бала білген анамыздың жаны жаннатта, мәңгілік тыныштықта болсын.

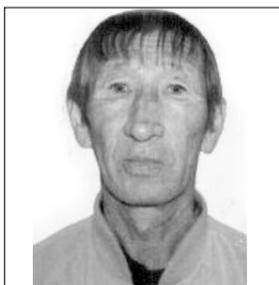
Толды міне, 1 жыл, өткеніңе,
Сенбей жүрміз, жан ана, кеткеніңе.
Алланың жазғанына шара бар ма?
Бейнең қалды жадырап мәңгі есте.
Ардақты әкеміздің тірегі едің,
Тек біздің бағымызды тілеп едің.
Қасиетті біздің қара шаңырақтың,
Дүрсілдеп соғып тұрған жүрегі едің.

Ағайын-туыс, дос-жаранды 28 наурыз, сағат 12.00 және 15.00-де Кертінді ауылының асханасында өтетін анамыз Сая марқұмның жылына арналған асқа шақырамыз.

Сағына еске алушылар: жолдасы Думан, балалары: Дулат-Рина, Жомарт, Нұрлан, немересі Дильназ, туған-туыстары. №160

ЕСКЕ АЛУ

Щербаков ауылының тұрғыны болған асыл жар, ардақты әкеміз **Мадияров Ашубай Тінәліұлының** бақилық сапарға аттанғанына 40 күн толды. Шаңырағымыздың шаттығы, отбасымыздың тірегі, ақылшымыз, еліне сыйлы, қымбатты да абзал жан немерелерінің асқар таудай атасы еді.

40 күн болды міне, кеткеніне,
Мәңгілік орын тепті мекенінде.
40 күн 40 жылдай өтіп жатыр,
Сағынып, көздің жасын көлдеткенде.

Айданаңның көзінде жас мөлтілдейді,
Жандосың «атам қашан келер?» дейді.
Айдосың келген жанға қол жайғызып,
«Атама дұға оқы» деп тілейді.

Алла ісіне қолдан келер не шара,
Бағыштаймыз құран арнап, сол ғана.
Топырағы торқа болып, ал жаны,
Хақ төрінен орын алсын жаннатта.

Туған-туыс, ауылдас, құда-жекжат, дос-жарандарға марқұмның қырқы 24-наурыз күні, сағат 13.00-де, Щербаков ауылының «Қайнар» кафеһісінде берілетін хабарлаймыз.

Сағынышпен еске алушылар: жолдасы Сәуле, балалары Айдар-Мауле, немерелері: Айдана, Жандос, Айдос. №179

Нұра ауданының ішкі істер бөлімі Көбетей ауылының тумасы, уәскелік инспектор, полиция капитаны **Джалмағанбетов Досымжан Мұхаммеджанұлының** мезгілсіз қайтыс болуына байланысты ата-анасы, отбасы және туған-туыстарының қайғыларына ортақтасып көңіл айтады.

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Байтуған ауылының тұрғыны **Құсайынова Гүлнар Елеусізқызын** 19 наурызда 40 жасқа толған туған күнімен құттықтаймыз! Отбасына бірлік, байлық, береке тілейміз!

Құтты болсын туған күн мерекеніз,
Өсе берсін бақ, дәулет, берекеніз.
Балалардың жолына тілеу тілеп,
Армандарға жете бер екеуіңіз.
Бұл дүниенің ырысына бөлене бер,
Сүйе бер немере мен шөберелер.
Құрбы-құрдас, дос-жаран алды болып,
Қашан да сый-құрметке бөлене бер!

Игі тілекпен, Шомбиновтар мен Бибосыновтар өулеті. №178

ҚҰТТЫҚТАЙМЫЗ!

Қарағанды қаласының тұрғындары, Киевка кентінің тумалары **Айбек-Гүлмира Орынбековтерді** 50 жасқа толған мерейтойларымен шын жүректен құттықтаймыз! Отбасыларыңызға бірлік, береке, бақыт тілейміз!

Жан аға, құтты болсын елу жасың,
Әр уақытта домалап өрге тасың.
Қосағыңмен қоса ағар, немере сүй
Ешқашан да көңіліңді кір шалмасың.

Жеңгетай, міне, елуге толып қапсың,
Өмірдің елу жылдай ішіп асын.
Елу жасты біз сізге бере алмаймыз,
Сіз бізге жиырма бестей әлі жассыз.

Кең пейіл, адал ниет, асыл жандар,
Сүйікті жар, ардақты ана атанғандар.
Құт-береке үйлеріңе келіп қонсын!
Бір Алла өздеріңе серік болсын!

Игі тілекпен, жезде-апалары: Сейіткөрім-Армия, Қанат-Баян, күйеу балалары мен қарындастары: Қайрат-Валая, Мейрам-Айнұр, Берікқали-Салтанат және жиендері. №174

Программа празднования Наурыз - мейрамы

№	Наименование мероприятия	Дата проведения	Место проведения
1	Районная спартакиада среди госслужащих (волейбол, баскетбол, настольный теннис, президентское многоборье)	20 марта	Стадион "Нура"
2	Информационно -развлекательное мероприятие «Наурыз – весна жизни»	20 марта	Многопрофильный колледж
3	Праздничная торговля	21,22 марта	Парк «Тәуелсіздік»
4	Сельскохозяйственная ярмарка	21-23 марта	Центральная площадь пос.Киевка
5	Праздничная благотворительная акция с концертной программой в Доме для одиноких и оставшихся без попечения пожилых людей.	21 марта	ОО «По содержанию и уходу одиноких и оставшихся без попечения пожилых людей». пос.Киевка
6	1) Спортивные соревнования: казак күресі, армрестлинг, перетягивание каната, поднятие тяжестей. 2) Спортивные соревнования по «Тай жарыс»	21-22 марта	Парк «Тәуелсіздік» Стадион «Нура» Ипподром
7	Театрализованное представление «Ұлыстың ұлы күні Наурыз келді» (установка 7 празднично оформленных юрт с явствами и угощениями для гостей праздника)	22 марта	Парк «Тәуелсіздік»
8	Районный фестиваль этно-культурных центров «Одна страна – одна судьба» (вручение грантов акима района)	22 марта	Парк «Тәуелсіздік»
9	Праздничный дастархан. «Под единым шаныраком»	22 марта	Парк «Тәуелсіздік»
10	Угощение горячим пловом, НАУРЫЗ КӨЖЕ	22 марта	Парк «Тәуелсіздік»
11	Праздничный концерт «Наурыз мейрамы құтты болсын»	23 марта	Районный Дом культуры
11	Массовые народные гуляния, театрализованные представления, праздничные концерты, праздничная торговля.	21 - 23 марта	Населенные пункты района
12	Обеспечение охраны общественного порядка в местах проведения праздничных мероприятий	с 21 по 25 марта	Отдел внутренних дел Нуринаского района

Алғыс хат

«Адам күні адаммен» деп атам қазақ текке айтпаса керек. Жұбайым Есілбай Гүлнар қатты науқастанып, аудандық ауруханаға түсті. Отбасының ұйытқысы болып отырған жолдасымның қиналғаны бәріміздің де жанымызды түршіктірді. Ойымызға әр нәрсенің келгенін де жасыра алмаймын. Хирург-дәрігер Азирахмет Сүлеймен байыпты мінезі, биязы үнімен көңілімізді орнықтырғандай болды. Бөлімнің барлық медбикелері де қажетті ем-домын жасап, Гүлнарымызды қайта өмірге әкелгендей, ауруынан айықтырып берді. Адамның жақсылығын көре білу, бағалай білу керек. Медбике Шаалабекова Күлшакира Сейілбекқызына да рақмет. Көсегелері көгерсін! Азирахмет Сүлеймен мен оның серіктеріне, аурухана дәрігерлеріне бас иіп, алғыс айтамыз!

Керім Мыңбаев ауылынан Шахметовтер мен Есілбаевтар өулеті. №177

Милые дамы!

Магазин «Каратал» предлагает праздничные весенние скидки до 50% на всю одежду и обувь. Скидки действуют с 4 марта по 31 марта.

Наш адрес: п. Киевка, ул. Сейфуллина, 111. Отдел работает с 10-00 до 19-00 ч. Выходной – воскресенье. Тел.: 21-9-38.
Спешите к нам. № 147

Продам сенокосилку прицепную, грабли, КУН, высота подъема до 4.5 м, новые. Производство - Россия.

Тел.: 8 7028491110, 8 7713580031

Динамично развивающейся «Микрофинансовой организации «Азиатский Кредитный Фонд» требуется:

Аналитик по развитию бизнеса
(Кредитный специалист)

Основные обязанности:

1. Выполнение плана продаж;
2. Обслуживание клиентов, в соответствии со стандартами Компании;
3. Продвижение целей Компании по развитию бизнеса и сельских домохозяйств.

Требования к кандидату:

- § Высшее /средне-специальное образование;
- § Опыт работы, желательно;
- § Навыки работы с людьми;
- § Знание компьютера.

Описание:

- § Интересная работа;
- § Профессиональное развитие;
- § Возможность карьерного роста;
- § Достойное вознаграждение;

Место работы: Нуринский район, п.Киевка, ул. Кунаева, дом 31, здание АО «Казпочта» (2-ой этаж). Телефон/факс: 8 (72144) 22 4 87

Наши координаты:

г. Караганда, ул. Алханова, 37, офис 301
Телефон/факс: 8 (7212) 51 67 11
E-mail: S.Abdulin@acfund.kz www.asiancreditfund.com
или г. Алматы, ул.Толле Би, 189 Д
Телефон/факс: +7 (727) 250-61-90 www.asiancreditfund.com
E-mail: info@acfund.kz

ПРОГНОЗ ПОГОДЫ

Пн 23.03	Пасмурно, небольшой дождь	+4	Пасмурно, небольшой дождь	+3
Вт 24.03	Пасмурно	+1	Пасмурно, дождь	+1
Ср 25.03	Пасмурно, снег	-4	Облачно	-2
Чт 26.03	Пасмурно, небольшой снег	-2	Пасмурно	-2
Пт 27.03	Ясно	-7	Ясно	-2
Сб 28.03	Ясно	-6	Ясно	-1
Вс 29.03	Ясно	-2	Ясно	+4

ҚҰРЫЛТАЙШЫСЫ:

Нура аудандық әкімдігі Меншік иесі: «Аудандық «Нура» газетінің редакциясы» ЖШС-гі Қазақстан Республикасының Мәдениет және ақпарат министрлігінен 2012 жылдың 16 қаңтарында бұқаралық ақпарат құралын есепке қою туралы №12240-Г куәлік берілген.

Бас редактор
Тазагүл
ПШЕНБАЕВА

Индекс: 100900
Мекен-жайымыз:
Қарағанды облысы
Нура ауданы
Киевка кенті, Талжанов көшесі, 5а үй. Электронды адрес: gazeta.nura@mail.ru
Телефондары: Бас редактор: 22-4-77 Тілшілер: 21-4-37, 22-4-97

Газет «Арқо» баспаханасында басылған. Қарағанды қаласы, Сәтбаев көшесі, 15
Телефондары: 41-17-83, 41-17-80
Офсеттік басылым, көлемі 2,0 баспа табақ, Газет сенбі сайын шығады.

Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакцияның көзқарасын білдірмейді. Газетте жарияланған материалдарды сілтемесіз көшіріп басуға болмайды. Жарнамалар мен хабарландырулардың мазмұнына жарнама беруші жауап береді

Газет сенбі сайын шығады
Индексі 65421
Тиражы 3570
Тапсырыс 12

КОММЕРЧЕСКОЕ ПРЕДЛОЖЕНИЕ Элитное семеноводческое хозяйство ТОО «Шахтерское» реализует семена

Культура	Сорт	Репродукция	Класс	Всхожесть %	Масса 1000	Цена тенге
пшеница	Карабалыкская 90	элита	первый	95	31,8	60 000
пшеница	Карабалыкская 90	первая	первый	95	31,3	55 000
пшеница	Целина 50	первая	первый	95	32,7	55 000
пшеница	Карагандинская 22	первая	первый	95	38,7	55 000
ячмень	Карабалыкский 150	первая	второй	96	43,3	40 000
овес	Мирный	первая	второй	95	38,3	35 000
овес	Мирный	вторая	второй	96	34	33 000
лен	Северный	третья	третий	94	7,8	120 000
просо	Кормовое	первая	третий	96	6,1	70 000

Тел.: 8 (721 44) 42 400 Факс: 8 (721 44) 42 401

«Концерн «Найза-Құрылыс» ЖШС-і табиғатты қорғау іс-шаралары жоспары аясында «Қарағанды облысы Шұбаркөл-Майбұлақ бекеті» телімінде орналасқан 22 жер телімінде саз балшық және саз балшықты жыныстар өндіру барысында бұзылған жерлерді қайта қалпына келтіру жобасы бойынша қоғамдық тыңдау өткізеді. Тыңдау 2015 жылдың 15 сәуірінде, сағат 15.00-де Қарағанды облысы, Нура ауданы, Шұбаркөл ауылы, Рысқұлбеков көшесі, 83 үй, Абай атындағы Шұбаркөл орта мектебінің акт залында өткізіледі. Анықтама телефоны: 8 (7172) 70-16-14. Ескертпелер мен ұсыныстар үшін e-mail: a.albergenova@naiza.kz

ТОО «Концерн «Найза-Құрылыс» проводит общественное слушание по плану природоохранных мероприятий по охране окружающей среды к «Проекту рекультивации земель, нарушенных при добыче 22 участков, сосредоточенных в резервах вдоль строящейся железной дороги Аркалык-Шұбаркөл, участка станции Шұбаркөл-станция Майбулак Карагандинской области». Слушание будет проводиться 15 апреля 2015 года в 15 часов по адресу: Карагандинская область, Нуринский район, пос. Шұбаркөл, ул. Рысқұлбекова, 83, Шұбаркөлская средняя школа им. Абая, актовый зал. Справки по телефону: 8 (7172) 70-16-14, для замечаний и предложений email: a.albergenova@naiza.kz

РЕКВИЗИТЫ

ТОО «Концерн «Найза – Құрылыс»
010000, г. Астана, пр. Тлендиева, 4 стр.1
РНН 620300007404
БИН 000 140 002 158
Расчетный счет в АО «Цеснабанк»
IBAN KZЦеснабанк KZ10998ВТВ0000018918 (USD)
БИК ТSЕСKZКА.

Генеральный директор Уватаев К.С.